

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

OPĆINE KREŠEVO

2023.

Broj: 01-02-07-11-2-2868-7/23

Sarajevo, juli 2024.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	6
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	7
1.	UVOD	7
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	7
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	8
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	10
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	13
5.1	Izrada i donošenje budžeta i plana rada.....	13
5.2	Izveštavanje.....	14
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	14
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	15
6.1.1	Prihodi i primici	15
6.1.1.1	Prihodi od poreza	15
6.1.1.2	Neporezni prihodi	15
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije.....	17
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	17
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	18
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	20
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	23
6.1.2.4	Izdaci za nabavku stalnih sredstava.....	26
6.1.3	Finansijski rezultat.....	27
6.2	BILANS STANJA.....	27
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	27
6.2.1.1	Novčana sredstva	27
6.2.1.2	Kratkoročna potraživanja.....	28
6.2.2	Stalna sredstva	28
6.2.2.1	Stalna sredstva	28
6.2.2.2	Dugoročni plasmani	30
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	30
6.2.4	Dugoročne obaveze i razgraničenja	30
6.2.5	Izvori sredstava	31
6.2.6	Popis imovine i obaveza	31
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	31
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	32
8.	JAVNE NABAVKE	32
9.	SUDSKI SPOROVI.....	36
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	36
V.	PRILOZI	37
1.	GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	37
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	37

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Općine Kreševo (u daljnjem tekstu: Općina)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2023. godine, Račun prihoda i rashoda, Izveštaj o novčanim tokovima, Izveštaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Općine na 31. 12. 2023. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Ne možemo potvrditi početna stanja stalnih sredstava i izvora sredstava za 2023. godinu u iznosu od najmanje 1.411.624 KM, s obzirom na to da nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenih politika za budžetske korisnike Općine Kreševo (tačka 6.2.2.1 Izvještaja).**

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Općine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Načelnik je odgovoran za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Općine;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Općine Kreševo za 2023. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Općine za 2023. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Prilikom izrade Budžeta rashodi i izdaci nisu planirani po izvorima finansiranja, a Odlukom o izvršavanju Budžeta nisu jasno utvrđene obaveze korisnika budžetskih sredstava, što nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH (tačke 5.1 i 6.1.2.3 Izvještaja);
2. Prilikom planiranja i pokretanja postupaka nabavki prethodne godine nije se vodilo računa o građevinskoj sezoni izvođenja radova, što je imalo za posljedicu kašnjenje u izvođenju radova u odnosu na ugovorene rokove. Za nabavku rekonstrukcije lokalnog puta u mjestu Vranci u vrijednosti od 835.848 KM dobavljač je kasnio u izvođenju radova, a Općina nije koristila zaštitne klauzule iz ugovora, što nije u skladu s odredbama ugovora i Zakona o javnim nabavkama (tačka 8. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Općine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- **Općinsko javno pravobranilaštvo za područja općina Kreševo, Kiseljak i Fojnica osnovano je 2000. godine. Međutim, mjesto pravobranioca je upražnjeno od 2005. godine, a pravobranilaštvo je ukinuto 2023. godine. Ovo ima za posljedicu da nije osigurano obavljanje poslova zaštite imovine i imovinskih interesa Općine (tačka 4. Izvještaja);**
- **Evidencije o radnom vremenu nisu sadržavale podatke o početku i završetku rada, prekidima u radu i ukupnom dnevnom radnom vremenu zaposlenika, zbog čega izražavamo sumnju u njihovu vjerodostojnost (tačka 6.1.2.1 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, načelnik je odgovoran da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedio namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Općine, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 29. 7. 2024. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s. r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.*	Vršiti identifikaciju i procjenu rizika s ciljem uspostavljanja sistema internih kontrola, na način propisan Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4.
2.	Inicirati aktivnosti prema Vijeću kako bi se uspostavilo općinsko pravobranilaštvo, s ciljem obavljanja poslova zaštite imovine i imovinskih interesa Općine, u skladu sa Zakonom o pravobranilaštvu Srednjobosanskog kantona.	4.
3.*	Rashode i izdatke planirati na odgovarajućim pozicijama kontnog plana za budžetske korisnike i po izvorima finansiranja i poštovati rokove izrade budžeta, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	5.1
4.	Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine utvrditi prava i obaveze korisnika tekućih transfera, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.	5.1
5.*	Izveštaj o izvršenju budžeta sačinjavati tako da sadrži sve elemente propisane Zakonom o budžetima u FBiH.	5.2
6.	Obrascе periodičnih finansijskih izvještaja dostavljati Vijeću u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH, te ih objavljivati na službenoj stranici Općine, a Analizu iskaza sačinjavati tako da sadrži uporedne podatke za prethodnu godinu, u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.	6.
7.	Uputiti inicijativu Vijeću da se donese akt kojim će se urediti način upravljanja imovinom Općine, uključujući način izdavanja u zakup, te da se odluka o komunalnoj naknadi uskladi sa Zakonom o komunalnim djelatnostima Srednjobosanskog kantona.	6.1.1.2
8.	Obaveze stvarati samo za namjene i do visine utvrđene u posebnoj dijelu budžeta, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	6.1.2
9.	Obračun i isplatu naknada na plaću i naknada troškova zaposlenih vršiti u skladu s Pravilnikom o plaćama i naknadama u organima vlasti Jedinog općinskog organa uprave Općine, a obračun i isplatu dodataka isključivo za radna mjesta sa posebnim uslovima rada.	6.1.2.1
10.	Evidenciju radnog vremena voditi u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.	6.1.2.1
11.	U postupku ocjenjivanja državnih službenika i namještenika davati obrazloženje ocjene „izuzetno uspješan“ u skladu s Pravilnikom o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe u FBiH.	6.1.2.1

12.	Preispitati opravdanost isplate naknada zaposlenicima za obavljanje redovnih poslova iz nadležnosti, a obračun i isplatu poreza i doprinosa na naknade zaposlenicima koji su članovi komisija vršiti u skladu sa zakonskim propisima.	6.1.2.2
13.*	Za obavljanje sistematizovanih poslova, utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, izvršioce angažovati shodno Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH.	6.1.2.2
14.*	Donositi programe održavanja lokalnih cesta, a ugovorima o izvođenju radova na redovnom održavanju lokalnih cesta utvrditi dionice puteva, odnosno lokacije koje su predmet redovnog održavanja puteva.	6.1.2.2
15.	Transfere za socijalnu pomoć pojedincima realizovati na način propisan Odlukom o izvršavanju budžeta Općine.	6.1.2.3
16.*	Sa korisnicima tekućih transfera ugovorima urediti prava i obaveze, uključujući obavezu dostavljanja izvještaja o utrošku, te osigurati nadzor nad namjenskim utroškom odobrenih sredstava, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	6.1.2.3
17.	Prilikom provođenja zaključnih knjiženja na kraju godine dosljedno primjenjivati Računovodstvene politike Općine.	6.1.3
18.*	Izvršiti procjenu naplativosti i iskazivanja potraživanja po osnovu naknade za korištenje građevinskog zemljišta – rente, te poduzeti radnje u cilju naplate ostalih potraživanja, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	6.2.1.2
19.	Internim aktom urediti radno mjesto službenika za javne nabavke, a za usluge obavljanja platnog prometa provoditi proceduru javne nabavke, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.	8.
20.*	Prilikom planiranja i pokretanja javnih nabavki osigurati ispunjenost preduslova za izvođenje radova, voditi računa o građevinskoj sezoni, a u slučaju neopravdanog prolongiranja rokova izvođenja, aktivirati zaštitne klauzule ugovora u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.	8.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (8)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
 - Odluka o izvršenju Budžeta Općine Kreševo za 2023. godinu;
 - Budžet Općine Kreševo za 2023. godinu;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH;
 - Statut Općine Kreševo;
 - Zakon o trezoru u FBiH;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Uredba o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH;
 - Zakon o državnoj službi u FBiH;
 - Zakon o namještencima u organima državne službe u FBiH;
 - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
 - Odluka o plaćama i naknadama u organima vlasti Općine Kreševo;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o javnim nabavkama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Općina Kreševo je jedinica lokalne samouprave u sastavu Srednjobosanskog kantona, uspostavljena Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH.² Nadležnosti Općine utvrđene su Ustavom FBiH, Ustavom Srednjobosanskog kantona, spomenutim Zakonom i Statutom Općine.

U vlastite nadležnosti Općine posebno spadaju: osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda; donošenje budžeta Općine; donošenje programa razvoja djelatnosti od značaja za funkcionisanje Općine; osiguravanje uslova za zaštitu životne okoline; osiguravanje, uspostavljanje i održavanje premjera i katastra zemljišta i evidencije prava na nekretninama; uređenje naselja, kvaliteta stanovanja i komunalnih objekata, obavljanje komunalnih i drugih uslužnih djelatnosti, te lokalna infrastruktura (izgradnja, održavanje i korištenje lokalnih cesta, ulica, mostova i drugih javnih objekata od interesa za Općinu); lokalni saobraćaj; raspolaganje i upravljanje općinskom imovinom, te utvrđivanje i raspolaganje rentom na građevinskom zemljištu; vođenje urbanističke i stambene politike; osnivanje javnih ustanova i drugih pravnih lica radi ostvarivanja određenih privrednih, društvenih, komunalnih i drugih socijalnih interesa i potreba stanovništva; raspisuje referendum; javni zajam i odlučuje o zaduženju Općine; obavlja razrez i naplatu poreza, naknada i taksi koje pripadaju Općini; osigurava lokalne potrebe stanovništva u oblasti brige za djecu, obrazovanje i odgoj, javno zdravlje, (ambulante, domovi zdravlja i sl.); osniva općinske službe i uređuje njihovu organizaciju i djelokrug, kao i druge poslove od lokalnog značaja, koji nisu isključeni iz nadležnosti, niti dodijeljeni u nadležnost nekog drugog nivoa vlasti.

Općina je uspostavila Registar budžetskih korisnika, kojim je utvrđena kao budžetski korisnik.

Javna preduzeća i ustanove čiji je osnivač su: JKP „Kostajnica“; JU Dom zdravlja Kreševo i JU Dječiji vrtić „Radost“.

Organi Općine su Općinsko vijeće (u daljnjem tekstu: Vijeće) i načelnik. Vijeće je predstavničko tijelo građana i ima 15 vijećnika. Donosi Poslovnik o radu kojim je regulisan način rada, tok sjednica i druga značajna pitanja vezana za rad i njegovih radnih tijela. Načelnik je izvršni organ Općine, koji je predstavlja i zastupa, donosi akte iz svoje nadležnosti, predlaže odluke i druge akte Vijeću. Vijećnici i načelnik biraju se na mandat od četiri godine neposredno na izborima, u skladu sa Izbornim zakonom BiH. Predsjedavajući Vijeća je Mirsad Beganović.

Poslovi iz nadležnosti Općine vrše se u okviru osnovnih organizacionih jedinica – službi: Služba za finansije, društvene djelatnosti i opću upravu, Služba za civilnu zaštitu, urbanizam, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina i Služba za privredu, boračko-invalidsku i socijalnu zaštitu.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovano je 36 radnih mjesta, a na 31. 12. 2023. godine popunjeno je 26.

Funkciju načelnika obavlja Renato Pejak, imenovan 15. 12. 2020. godine, kojem je ovo drugi uzastopni mandat.

Sjedište Općine je u Ulici Fra Grge Martića br. 49.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Općine za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

² „Sl. novine FBiH“, br. 49/06

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od oktobra 2023. do jula 2024. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Općine za 2016. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Općina nije postupila u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestila o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Općina je uspostavila trezorsko poslovanje u skladu s članom 27. Zakona o trezoru u FBiH.
2.	Sačinjavaju se godišnji i kvartalni operativni planovi novčanih tokova, u skladu sa članom 53. stav 1. Zakona o budžetima u FBiH i Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine.
3.	Namjenski prihodi evidentiraju se po utrošku, a neutrošena sredstva prenose u budžet za narednu godinu, shodno članu 48. Zakona o budžetima u FBiH. Nije izvršena ocjena dijela preporuke koja se odnosi na primjenu Zakona o građevinskom zemljištu u FBiH i Odluke o građevinskom zemljištu, budući da ovi propisi nisu utvrđeni kao kriteriji za finansijsku reviziju Općine za 2023. godinu.
4.	Donosi se godišnji plan utroška sredstava za korištenje državnih šuma, sredstva se namjenski koriste i izvještava Ministarstvo u skladu sa članom 58. Zakona o šumama Srednjobosanskog kantona.
5.	Donesen je Pravilnik o plaćama i naknadama u organima vlasti Jedinственog općinskog organa uprave Općine kojim su koeficijenti i način utvrđivanja osnovice za obračun plaće usklađeni s odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.
6.	Putni troškovi pravdaju se na način propisan Uredbom o naknadama za službena putovanja.
7.	Donesen je interni akt kojim su uređeni način korištenja sredstava reprezentacije, kontrola i ovjera nastalih troškova reprezentacije, a sačinjavaju se obrazloženja o nastanka troška u službene svrhe.
8.	Donesen je Pravilnik o kriterijima za korištenje sredstava iz tekuće rezerve, a ova sredstva nisu korištena u 2023. godini.
9.	Stanje sredstava na depozitnom računu na kraju dana se prenosi na transakcijske račune, u skladu s članom 18. Zakona o trezoru u FBiH.
10.	Izvršeno je usaglašavanje stanja iskazanog na namjenskim računima sa stanjem iskazanim na razgraničenim prihodima.
11.	Rashodi i izdaci priznaju se na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) u izvještajnom periodu na koji se odnosi u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH.
12.	Potraživanja po osnovu koncesija evidentiraju se u okviru vanbilansne evidencije, na osnovu Pregleda obračuna i izdatih računima koncesionarima od strane Ministarstva privrede Srednjobosanskog kantona.
13.	Općina vodi pomoćnu knjigu kapitalne imovine u skladu s članom 7. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 59. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

14.	Obračun amortizacije za stalna sredstva vrši se na način propisan Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.
15.	Evidentiranje obaveza vrši se na način propisan članovima 25. i 29. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
16.	Popisom je utvrđeno stvarno stanje imovine i obaveza, te izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem u skladu sa članovima 25., 26. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
17.	Na osnovu izvršene procjene sadašnje vrijednosti objekta za vodoopskrbu „Šćona“, izvršeno je evidentiranje u knjigovodstvenim evidencijama.
18.	Plan javnih nabavki sačinjen je u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama, a postupci javnih nabavki provode se u skladu sa članom 72. Zakona o javnim nabavkama, budući da se nisu mijenjali uslovi utvrđeni tenderskom dokumentacijom. Nije izvršena ocjena postupanja po dijelu preporuke koji se odnosi na višegodišnja kapitalna ulaganja, jer je izmjenama i dopunama Zakona o budžetima u FBiH za gradove i općine prestala obaveza primjene odredbi Zakona koje se odnose na višegodišnja kapitalna ulaganja. Nije bilo ni ugovora koji se dodjeljuju na period duži od jedne godine, ni aneksa ugovora, zbog čega nije ocijenjen ni dio preporuke koji se odnosi na primjenu članova 17. i 24. Zakona o javnim nabavkama.
Djelimično realizovane preporuke	
1.	Općina je sačinila Dokument okvirnog budžeta. Međutim, Budžet ne sadrži rashode i izdatke iskazane po izvorima finansiranja, niti se poštuju rokovi donošenja budžeta, a što je propisano odredbama Zakona o budžetima.
2.	Sačinjava se pismeno obrazloženje uz periodične izvještaje o namjenskom utrošku transfera u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Međutim, Izvještaj o izvršenju budžeta ne sadrži sve elemente propisane članom 97. Zakona o budžetima u FBiH.
3.	Donesene su računovodstvene politike, značajan broj nedostajućih akata, ali pojedini nisu usklađeni sa važećom regulativom. Izmjenama i dopunama Zakona o budžetima u FBiH nije predviđeno donošenje pravilnika o internim kontrolama. Poduzete su značajne aktivnosti na uspostavljanju sistema internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli.
4.	Nadzorni organ vrši ovjeru ispostavljenih privremenih situacija koje izdaju izvođači radova. Međutim, u ugovorima za redovno održavanje cesta nisu definisane lokacije izvođenja radova.
5.	Odlukom o izvršavanju Budžeta utvrđeno je da će se određeni transferi realizirati na osnovu javnog poziva, ali od korisnika određenih transfera nisu se zahtijevali izvještaji o namjenskom utrošku sredstava.
6.	Potraživanja starija od šest mjeseci knjigovodstveno se evidentiraju na poziciji sumnjivih i spornih u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor, ali nisu poduzete sve zakonom propisane mjere kako bi se ona naplatila.
Nerealizovane preporuke	
1.	Planirati utrošak iz namjenskih prihoda u skladu sa članom 20. Zakona o budžetima u FBiH i Uputstvom o izvršavanju budžeta sa jedinstvenog računa trezora, te donositi planove izdataka za kapitalne investicije u skladu sa članom 23. istog Zakona.
2.	Ugovore o djelu zaključivati u skladu sa zakonskim propisima, jednokratno na određeno vrijeme, sa tačno definisanim poslovima koji nisu utvrđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, te osigurati izvještavanje o izvršenom poslu kao osnova za isplatu naknade.

3.	Kod realizacije kapitalnih izdataka poduzeti aktivnosti na izvršavanju svih ugovorenih obaveza, kako bi se ugovori izvršili prema utvrđenim rokovima.
Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja	
1.	Shodno članu 8. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u Federaciji BiH uspostaviti jednog samostalnog internog revizora u funkciji jedinice za internu reviziju. Nije izvršena ocjena postupanja jer Općina, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH ³ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH, ⁴ koji je stupio na snagu 2020. godine, nije u obavezi uspostaviti jedinicu za internu reviziju.
2.	Ugovor za čišćenje i uređenje korita rijeke i zimsko održavanje lokalnih cesta zaključivati nakon provedenih propisanih procedura Zakona o javnim nabavkama. Preporuka nije ocjenjena budući da nije bilo zaključenih ugovora za uređenje korita rijeka u 2023. godini, a poslovi zimskog održavanja lokalnih cesta povjereni su JKP-u Kostajnica d.o.o. Kreševo, preduzeću čiji je Općina osnivač.

Nakon izvršene revizije za 2023. godinu dato je ukupno 20 preporuka, od čega je 12 novih i osam preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2016. godinu (tri nerealizovane i šest djelimično realizovanih).⁵

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i usklađenost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se preduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2023. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

U pismu menadžmentu dato je osam preporuka, od kojih je pet implementirano do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, dvije su djelimično implementirane, a za jednu preporuku nisu preduzete aktivnosti. Implementacijom većeg broja preporuka datih u pismu menadžmentu rukovodstvo je pokazalo spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sistema internih kontrola.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Općina u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata u skladu sa važećom regulativom.

³ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

⁵ Nerealizovana preporuka koja se odnosila na kapitalne izdatke spojena je u preporuku na javnim nabavkama, budući da se odnosi na poštivanje rokova u skladu sa zaključenim ugovorima.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁶ i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁷ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.

Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštovanje postojećih zakonskih propisa.

Općina je krajem 2016. godine uspostavila Registar budžetskih korisnika, kojim je kao budžetski korisnik utvrđena Općina Kreševo. Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH utvrđuju se budžetski korisnici i način vođenja Registra budžetskih korisnika. Ustanove kojima je Općina osnivač (JU Dom zdravlja i JU Dječiji vrtić) nisu u Registru budžetskih korisnika. Tokom revizije prezentirana nam je analiza koju je Općina izvršila i kojom je utvrđeno da ove ustanove ne ispunjavaju sve uslove propisane za upis u Registar budžetskih korisnika.

Općina je uspostavila trezorski način poslovanja, u skladu s odredbama Zakona o trezoru u FBiH.⁸

Statut Općine donijelo je Vijeće 8. 5. 2008. godine. Statutom su uređeni samoupravni djelokrug Općine, organi, međusobni odnosi organa, mjesna samouprava, neposredno učestvovanje građana u odlučivanju, finansiranje i imovina, propisi i drugi akti, javnost rada, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad Općine.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Općinskog organa uprave Općine Kreševo iz 2021. godine i njegovim izmjenama definisana je unutrašnja organizacija službi za upravu, odsjeka i drugih organizacionih cjelina, njihova nadležnost, sistematizacija radnih mjesta, način rukovođenja, programiranje i planiranje poslova, ovlaštenja i odgovornost službenika i namještenika u obavljanju poslova, te druga pitanja.

Zakonom o javnom pravobranilaštvu Srednjobosanskog kantona⁹ utvrđeno je da pravnu zaštitu imovine i imovinskih interesa općine odnosno jedinice lokalne samouprave obavlja općinsko pravobranilaštvo, koje osniva Općinsko vijeće. Zakonom je utvrđeno da dva ili više općinskih vijeća mogu odlukama osnovati zajedničko pravobranilaštvo. Općinsko javno pravobranilaštvo za područja općina Kreševo, Kiseljak i Fojnica, sa sjedištem u Kiseljaku, osnovano je još 2000. godine, u skladu s odredbama Zakona koji je tada bio na snazi, iz 1997. godine. Međutim, mjesto pravobranioca je upražnjeno od 2005, a ovo pravobranilaštvo ukinuto 2023. godine. Napominjemo da je u periodu od 2009. do kraja 2020. godine načelnik angažovao državnog službenika zaposlenog u općinskoj upravi Kreševo, za obavljanje poslova općinskog pravobranioca na ugovor o djelu, što nije u skladu sa odredbama navedenog Zakona.

Zbog činjenice da je mjesto pravobranioca upražnjeno od 2005. godine, a Općinsko javno pravobranilaštvo za područja općina Kreševo, Kiseljak i Fojnica ukinuto 2023. godine, nije osigurano obavljanje poslova zaštite imovine i imovinskih interesa Općine.

Općina je imenovala stručnog saradnika u Službi za finansije za koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, koji je u skladu sa Odlukom o imenovanju od 13. 3. 2017. godine odgovoran za pružanje savjeta i podrške rukovodiocu korisnika javnih sredstava o načinu uspostavljanja, provođenja i razvoja finansijskog upravljanja i kontrole, planiranje, pripremu i praćenje provođenja planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju finansijskog upravljanja i kontrole, koordinaciju izrade internih akata, saradnju sa Centralnom harmonizacionom jedinicom Federalnog ministarstva finansija i sl. S obzirom na to da je Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članom 7. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, utvrđeno da rukovodilac korisnika javnih sredstava imenuje koordinatora iz reda najvišeg rukovodstva u korisniku javnih sredstava, Odlukom od 6. 12. 2023. godine za koordinatora je imenovan zaposlenik iz reda najvišeg rukovodstva, raspoređen na radno mjesto tajnika općinskog organa uprave.

Odlukom načelnika od 10. 1. 2023. godine utvrđeno je da započinje implementacija finansijskog upravljanja i kontrole.

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17 i 3/19

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16, 3/20

⁹ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 8/17

U vezi s **upravljanjem rizicima**, uspostavljen je registar rizika i donesena strategija upravljanja rizicima, ali procjena rizika nije vršena u periodima kada je predviđeno registrom i strategijom.

Kontrolne aktivnosti temelje se na pisanim pravilima i principima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva korisnika javnih sredstava smanjenjem rizika na prihvatljiv nivo.

S ciljem uspostavljanja funkcionalnog i efikasnog sistema internih kontrola, Općina je usvojila značajan broj internih akata i procedura. Također su usvojene mape procesa, kojima su definisani tokovi procesa i odgovorna lica. Međutim, nije donesena procedura kojom se reguliše način izdavanja poslovnih prostora i stanova koji su u njenom vlasništvu.

Općina je u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH od 21. 6. 2023. godine koji obavezuje na primjenu Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, sačinila mape poslovnih procesa i registre rizika i izvršila unos podataka u aplikaciju PIFC (Modul za finansijsko upravljanje i kontrolu).

Općina je u 2023. godini poduzela značajne aktivnosti na uspostavljanju sistema internih kontrola u skladu sa odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. Međutim, identifikacija i procjena rizika nije vršena u periodima predviđenim registrom rizika i Strategijom upravljanja rizicima, niti je dizajnirani sistem internih kontrola implementiran u potpunosti.

Također, nije osigurano obavljanje poslova zaštite imovine i imovinskih interesa Općine, s obzirom na to da nije uspostavljeno općinsko pravobranilaštvo u skladu sa Zakonom o pravobranilaštvu Srednjobosanskog kantona.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti Općine sačinjena je i dostavljena Ministarstvu finansija Srednjobosanskog kantona 29. 2. 2024. godine u skladu s članovima 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuke:

- **vršiti identifikaciju i procjenu rizika s ciljem uspostavljanja sistema internih kontrola, na način propisan Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;**
- **inicirati aktivnosti prema Vijeću kako bi se uspostavilo općinsko pravobranilaštvo, s ciljem obavljanja poslova zaštite imovine i imovinskih interesa Općine, u skladu sa Zakonom o pravobranilaštvu Srednjobosanskog kantona.**

Interna revizija

Općina, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹⁰ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH,¹¹ nije u obavezi uspostaviti jedinicu za internu reviziju. U skladu s navedenim Pravilnikom, za gradove i općine u FBiH koji ne ispunjavaju kriterije za uspostavljanje jedinice za internu reviziju, internu reviziju obavlja zajednička jedinica za internu reviziju uspostavljena u nadležnom kantonalnom ministarstvu finansija. **Ministarstvo finansija Srednjobosanskog kantona uspostavilo je zajedničku jedinicu za internu reviziju. Međutim, Općina i poslovi iz njene nadležnosti nisu bili predmet interne revizije u 2023. godini.**

Prevenција korupcije

Vlada Srednjobosanskog kantona je 25. 6. 2021. godine usvojila Strategiju za prevenciju i koordinaciju borbe protiv korupcije i Akcioni plan za provođenje Strategije za prevenciju i koordinaciju borbe protiv korupcije Srednjobosanskog kantona za period 2021.-2025. godine. Utvrđen je opći cilj, te strateški ciljevi koji su dalje razrađeni kroz programe i mjere koji se operacionaliziraju kroz Akcioni plan, sa precizno određenim aktivnostima, izvršiocima tih aktivnosti iz različitih oblasti, pokazateljima uspješnosti, rokovima i planiranim sredstvima. Općina je 30. 10. 2023. godine donijela Odluku o izradi Plana integriteta. Sačinjen je nacrt Plana integriteta i dostavljen 28. 2. 2024. godine Timu Vlade Srednjobosanskog kantona za sprečavanje korupcije na saglasnost.

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 Izrada i donošenje budžeta i plana rada

Budžet Općine u iznosu od 5.168.500 KM usvojen je 30. 12. 2022. godine, kao i Odluka o izvršavanju Budžeta za 2023. godinu (u daljnjem tekstu: Odluka o izvršavanju Budžeta).

Izmjene i dopune Budžeta donesene su 25. 7. 2023. godine u iznosu od 5.655.000 KM, 10. 8. 2023. (5.913.800 KM) i 29. 12. 2023. godine (5.633.085 KM).

Posljednjim izmjenama i dopunama Budžeta planirani su prihodi u iznosu od 5.633.085 KM, od čega porezni prihodi (2.008.805 KM), neporezni prihodi (1.113.820 KM), tekući transferi (1.713.665 KM), kapitalni transferi (785.375 KM), kapitalni primici (11.420 KM) i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima (431.000 KM).

Ukupni rashodi i izdaci planirani su u iznosu od 5.202.085 KM, od čega tekući rashodi (2.603.492 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (2.528.029 KM), zajmovi dati javnim preduzećima (19.501 KM), izdaci za otplate dugova (41.063 KM) i tekuća rezerva (10.000 KM).

Revizijom smo utvrdili da pri izradi Budžeta nisu dosljedno poštivani rokovi utvrđeni odredbama Zakona o budžetima u FBiH:

- Budžet nije sadržavao rashode i izdatke iskazane po izvorima finansiranja;
- Dokument okvirnog budžeta za period 2023-2025. donesen je 27. 10. 2022. godine, a utvrđeni rok je 30. 6.;
- Služba za finansije dostavila je Instrukciju br. 1. općinskim službama 26. 5. 2022, a utvrđeni rok je 15. 2.;
- rok za dostavljanje tabela pregleda prioriteta Služba za finansije utvrdila je 30. 6. 2022, a utvrđeni rok je 15. 4.;
- u dostavljenoj Instrukciji br. 2. Budžetska ograničenja/gornja granica rashoda Služba za finansije utvrdila je rok za dostavljanje budžetskih zahtjeva službama do 15. 9. 2022, a utvrđeni rok je 31. 8.;
- nacrt budžeta dostavljen je načelniku na razmatranje 31. 10. 2022. godine, u utvrđenom roku, a nije prezentirano kada su nacrt i prijedlog budžeta dostavljeni Vijeću na razmatranje. Međutim, Vijeće je usvojilo Budžet u roku koji je utvrđen Zakonom.

Zakonom o budžetima u FBiH propisano je da su korisnici doznačenih transfera dužni dostaviti budžetskom korisniku izvještaj o namjenskom utrošku sredstava, a u slučaju da ne dostave neće imati pravo aplicirati za dodjelu sredstava u narednoj fiskalnoj godini. Međutim, Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine nisu bile utvrđene obaveze korisnika tekućih transfera, što nije u skladu s odredbama člana 57. ovog Zakona.

Utvrdili smo također da pojedini rashodi i izdaci nisu budžetom planirani na odgovarajućim pozicijama predviđenim analitičkim kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Na primjer, na poziciji izdataka za ugovorene druge posebne usluge planirani su i iskazani pojedini tekući transferi, a na poziciji tekućih transfera pojedincima npr. kapitalni transfer za sufinansiranje nabavke kapitalne imovine.

Zbog navedenog, konstatujemo da pri izradi Budžeta nisu dosljedno poštovani određeni rokovi, da rashodi i izdaci Budžetom nisu planirani po izvorima finansiranja te da oni u pojedinim slučajevima nisu planirani na odgovarajućim pozicijama predviđenim analitičkim kontnim planom za budžetske korisnike. Također, Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine nisu utvrđene obaveze korisnika tekućih transfera na način da su dužni dostaviti izvještaj o namjenskom utrošku sredstava, a u slučaju da ne dostave neće imati pravo aplicirati za dodjelu sredstava u narednoj fiskalnoj godini, što nije u skladu s odredbama člana 57. Zakona o budžetima u FBiH.

Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji BiH (u daljem tekstu: Uredba) utvrđeno je da se donosi trogodišnji plan rada federalnog organa uprave, kantonalnog organa uprave, odnosno općinskog/gradskog organa uprave kao implementacioni dokument koji operacionalizira strateške ciljeve, kao i godišnji plan rada koji je implementacioni dokument sa aktivnostima/projektima koji će se poduzimati na godišnjem nivou kako bi se realizirali programi (mjere), iz trogodišnjeg plana rada, te ostvarili prioriteta i strateški ciljevi iz relevantnih strateških dokumenata i nadležnosti organa uprave utvrđenih u trogodišnjem planu rada.

Općina je sačinila Trogodišnji plan rada za period 2023–2025. i Godišnji plan rada za 2023, u skladu s navedenom Uredbom.

Preporuke:

- **rashode i izdatke Budžetom planirati na odgovarajućim pozicijama kontnog plana za budžetske korisnike i po izvorima finansiranja i poštovati rokove izrade budžeta, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH;**
- **odlukom o izvršavanju Budžeta Općine utvrditi prava i obaveze korisnika tekućih transfera, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.**

5.2 Izvještavanje

Odredbama Zakona o budžetima u FBiH, utvrđeno je da Izvještaj o izvršenju Budžeta načelnik podnosi Vijeću na usvajanje u roku od šest mjeseci od završetka fiskalne godine.

Vijeće je 25. 4. 2024. usvojilo Izvještaj o izvršenju Budžeta Općine za 2023. godinu. Međutim, on nije sačinjen u skladu sa članom 97. Zakona o budžetima u FBiH, jer ne sadrži početno i završno stanje imovine, obaveza i izvora vlasništva.

Godišnji izvještaj o radu za 2023. sačinjen je u skladu s Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji BiH.

Preporuka:

- **Izvještaj o izvršenju budžeta sačinjavati tako da sadrži sve elemente propisane Zakonom o budžetima u FBiH.**

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Općina je sačinila Godišnje finansijske izvještaje za 2023. i dostavila ih nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Uz finansijske izvještaje sačinjena je Analiza iskaza (tekstualni dio), u kojoj je obrazloženo izvršenje budžeta za 2023. godinu, ali ona ne sadrži uporedne podatke za prethodnu 2022. godinu, što nije u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Zakonom o budžetima u FBiH utvrđeno je da su općinske i gradske službe za finansije dužne dostaviti periodične finansijske izvještaje općinskom i gradskom vijeću i kantonalnim ministarstvima finansija u roku 20 dana po isteku obračunskog perioda, a za period od 1. 1. do 31. 12. do 5. marta tekuće godine, i da se navedeni izvještaji objavljuju na službenoj stranici Općine u roku deset dana od dana njihovog podnošenja. Periodični finansijski izvještaji sačinjeni su i dostavljeni kantonalnom ministarstvu finansija u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta. Služba za finansije dostavljala je Vijeću narativne izvještaje o izvršavanju budžeta po periodima, međutim, nije prezentirano da su ovi izvještaji dostavljeni Vijeću u formi obrazaca propisanoj Pravilnikom, niti da su objavljeni na službenoj stranici Općine, kako je propisano odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- **obrasce periodičnih finansijskih izvještaja dostavljati Vijeću u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH, te ih objavljivati na službenoj stranici Općine, a analizu iskaza sačinjavati tako da sadrži uporedne podatke za prethodnu godinu, u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.**

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2023. godinu iskazani su prihodi i primici u iznosu od 5.570.042 KM, što je u odnosu na planirane manje za 51.623 KM.

Strukturu prihoda i primitaka čine: prihodi od poreza (2.000.767 KM), neporezni prihodi (1.067.751 KM) i primljeni transferi (2.501.524 KM).

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza u najvećem dijelu odnose se na prihode od indirektnih poreza (739.028 KM), poreza na dohodak (678.581 KM) i poreza na imovinu (581.553 KM), koji se prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, doznačavaju na depozitni račun Općine.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 1.067.751 KM. Ostvareni prihodi odnose se na: naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga (792.346 KM) i prihode od poduzetničke aktivnosti i imovine (275.405 KM).

U okviru **prihoda od poduzetničke aktivnosti i imovine** najznačajniji su prihodi od davanja prava na eksploataciju u iznosu od 269.702 KM. Manji dio od 5.420 KM odnosi se na prihode od iznajmljivanja poslovnih prostora.

Prihodi od davanja prava na eksploataciju uplaćuju se shodno Zakonu o koncesijama Srednjobosanskog kantona.¹² Naknade za koncesije predstavljaju prihod Kantona i gradova/općina na čijem području se nalazi predmet koncesije, a prihodi od koncesija dijele se u omjeru 40% budžetu Kantona, a 60% budžetima gradova/općina.

Shodno zaključenim ugovorima sa Ministarstvom privrede Srednjobosanskog kantona, značajniji prihodi prema uzorku u 2023. godini uplaćeni su od koncesionara: 1) JKP „Kostajnica“ d.o.o. Kreševo na osnovu ugovora o koncesiji za projektovanje, ugradnju, korištenje i prenos mikro hidroelektrane na transportnom cjevovodu glavnog vodovodnog sistema sa izvorišta Kostajnica i Šćona na lokalitetu Rudina; 2) „Sarajevski kiseljak“ d.o.o. Kiseljak na osnovu ugovora o koncesiji za izvođenje hidrogeoloških istražnih radova i korištenje pitke vode sa izvorišta „Banja“ za potrebe flaširanja i prodaje na tržištu i 3) „Lučenica-Kop“ d.o.o. Kreševo na osnovu ugovora o koncesiji za eksploataciju kamena krečnjaka na lokalitetu „Lučenica“.

Prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora ostvaruju se dijelom po osnovu ugovora o zakupu poslovnog prostora površine 150 m² sa Fitness club V-GYM po cijeni od 100 KM mjesečno i zakupa poslovnog prostora za potrebe restorana „Ribnjak“ i bazena za uzgoj riba ukupne površine 3.212 m² po cijeni od 250 KM.

Vijeće nije donijelo proceduru kojim se reguliše način izdavanja poslovnih prostora u vlasništvu Općine.

Za dodjelu poslovnog prostora od 150 m² raspisan je javni poziv 12. 4. 2023. godine za dodjelu u zakup kojim je kao kriterij za odabir utvrđena najviša ponuđena cijena. Komisija imenovana rješenjem načelnika sačinila je zapisnik i predložila jedinu pristiglu prijavu načelniku Udruženje sportske rekreacije „Fitness club V-GYM“ za dodjelu ugovora. **Međutim, u prezentiranom zapisniku nije konstatovana cijena, koja je javnim pozivom utvrđena kao kriterij za odabir, zbog čega se nismo uvjerali da je procedura dodjele u zakup okončana u skladu sa Javnim pozivom.** Prema ranijem ugovoru iz 2021. godine koji je zaključen također sa Fitness club V-GYM, ugovorena cijena zakupa iznosila je 100 KM.

¹² „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 8/09, 6/13

Ugovor o zakupu poslovnog prostora ukupne površine 3.212 m² odnosi se na zakup restorana „Ribnjak“ i bazena za uzgoj riba, kojim je utvrđena cijena zakupa od 250 KM mjesečno. Zaključkom Vijeća od 21. 3. 2023. godine dato je ovlaštenje načelniku za sklapanje ovog ugovora.

Konstatujemo da Vijeće nije donijelo proceduru kojim se reguliše upravljanje imovinom Općine, uključujući način izdavanja poslovnih prostora u vlasništvu Općine. Za izdavanje u zakup poslovnog prostora površine 150 m² proveden je javni poziv i odabir je izvršila komisija koju je imenovao načelnik. S obzirom na to da u prezentiranom zapisniku komisije nije konstatovana ponuđena cijena jedinog ponuđača Fitness club V-GYM, koja je javnim pozivom utvrđena kao kriterij za odabir, nismo se uvjerili da je procedura dodjele poslovnog prostora u zakup površine 150 m² provedena u skladu sa Javnim pozivom.

U okviru **naknada, taksi i prihoda od pružanja javnih usluga** najznačajnije su ostale budžetske naknade i takse (358.311 KM) i komunalne naknade i takse (292.843 KM).

Ostale budžetske naknade i takse odnose se najvećim dijelom na prihode od katastra - građevinske i urbanističke dozvole u iznosu od 230.783 KM.

Općina primjenjuje Odluku Vijeća od 23. 4. 2012. godine, kojom je utvrđena visina naknade koju je investitor dužan platiti za pripremu i izradu urbanističko-tehničke dokumentacije za građenje, bez koje ne može otpočeti gradnju niti staviti objekat u upotrebu. Odlukom je utvrđeno da se naknada za uređenje gradskog građevinskog zemljišta određuje po jedinici korisne površine objekta (m²) po stambenim zonama i iznosi određeni postotak od prosječne cijene m² stambenog prostora koju je utvrdilo Vijeće za 2022. godinu u iznosu od 450 KM.

Na osnovu navedene odluke, nadležna služba izdavala je zaključke kojim se utvrđuje obaveza plaćanja naknade za izdavanje urbanističke saglasnosti i odobrenja za građenje. Obaveza plaćanja naknade utvrđene zaključkom postoji tek kada investitor dobije dozvolu za gradnju, koja je uslov za otpočinjanje gradnje.

Ova potraživanja iskazana su u okviru vanbilansne evidencije, budući da u slučaju da investitor odustane od gradnje obaveza plaćanja naknade prestaje.

Komunalne naknade uređene su Zakonom o komunalnim djelatnostima Srednjobosanskog kantona¹³. U skladu sa Zakonom, komunalna naknada utvrđuje se prema jedinici mjere, na osnovu broja bodova i u ovisnosti od zone građevinskog zemljišta u kojoj se objekat nalazi, to je utvrđeno posebnim propisima koji uređuju građevinsko zemljište. Mjesečni iznos komunalne naknade izračunava se množenjem pripadajućeg broja bodova s vrijednošću boda i korisnom površinom objekta odnosno površinom zemljišta koje neposredno služi za obavljanje proizvodnje i pružanje usluga. Vrijednost boda utvrđuje Vijeće posebnom odlukom najkasnije do 31. 12. tekuće za slijedeću godinu.

Rješenjima Službe za civilnu zaštitu, urbanizam, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina utvrđena je obaveza i način plaćanja komunalne naknade po obveznicima za korištenje instalacija, gdje je obaveza plaćanja utvrđena množenjem vrijednosti obračunske jedinice od 0,04 KM sa koeficijentom namjene. Na osnovu rješenja evidentirana su potraživanja za komunalnu naknadu u mjesečnom iznosu.

Odluka Vijeća o komunalnoj naknadi iz 2009. godine nije usklađena sa važećim Zakonom o komunalnim djelatnostima Srednjobosanskog kantona koji je na snazi od oktobra 2013. godine, iako je obaveza usklađivanja propisa i akata utvrđena u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona.

Preporuka:

- ***uputiti inicijativu Vijeću da se donese akt kojim će se urediti način upravljanja imovinom Općine, uključujući način izdavanja u zakup, te da se odluka o komunalnoj naknadi uskladi s odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima Srednjobosanskog kantona.***

¹³ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 13/13

6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 2.501.524 KM i odnose se na tekuće transfere od inostranih vlada i međunarodnih organizacija (5.867 KM), tekuće transfere od ostalih nivoa vlasti (488.462 KM), kapitalne transfere od inostranih vlada (204.176 KM), kapitalne transfere od ostalih nivoa vlasti i fondova (572.188 KM) i donacije (1.230.831 KM).

Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti odnose se najvećim dijelom na transfer od Federacije BiH u iznosu od 403.978 KM, od čega za podršku tekućem poslovanju Općine (125.000 KM), za energetski siromašna domaćinstva (209.735 KM) i za naknadu roditeljima njegovateljima (59.243 KM).

Kapitalni transferi od inostranih vlada se u cijelosti u iznosu od 204.176 KM odnose na transfer Središnjeg ureda za hrvate izvan Republike Hrvatske (u daljem tekstu: Središnji ured) za izgradnju poduzetničkog inkubatora u poduzetničkoj zoni Resnik – I faza. Općina je sa Središnjim uredom zaključila ugovor o finansijskoj podršci 2022. godine u iznosu od 650.000 kuna, a u aprilu 2023. godine je dostavila izvještaj o namjenskom utrošku sredstava, u skladu s ugovorom.

Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova odnose se na primljene transfere od Federacije BiH (498.402 KM) i kantona (73.786 KM).

Kapitalni transferi Federacije BiH se dijelom u iznosu od 250.000 KM odnose na utrošena sredstva koja su Odlukom Vlade FBiH od 8. 8. 2022. godine odobrena Općini za rekonstrukciju dijela lokalnog puta Polje – Volujak i za proširenje kapaciteta JU Dom zdravlja Kreševo (73.565 KM), te sredstva Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta za izgradnju poduzetničkog inkubatora u zoni Resnik (62.430 KM).

Federalnom ministarstvu finansija je 27. 12. 2023. godine dostavljen Izvještaj o namjenskom utrošku ovih sredstava.

Donacije se odnose na sredstva koja je Općina naslijedila u ostavinskom postupku i koja je utrošila za izgradnju kanalizacije i lokalnog puta u rodnom mjestu preminulog u selu Vranci u iznosu od 1.228.831 KM. Općina je shodno dopunskom rješenju o nasljeđivanju notarski obrađenom, utvrđena kao jedan od testamentnih nasljednika.

Primljeni transferi priznati su u iznosu u kojem su utrošeni, a neutrošeni dio sredstava iskazan je na kratkoročnim razgraničenjima do momenta utroška.

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2023. godinu strukturu rashoda i izdataka čine: plaće, naknade i doprinosi (949.367 KM), izdaci za materijal i usluge (932.401 KM), tekući transferi (680.931 KM), izdaci za kamate (3.926 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (2.403.226 KM), izdaci za finansijsku imovinu (19.501 KM) i izdaci za otplate dugova (41.063 KM).

U obrazac Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta u kolone koje se odnose na planirane pozicije uneseni su podaci iz posljednjeg Budžeta, zvanično usvojenog za 2023. godinu. Više iskazani iznosi u odnosu na budžet su na pozicijama: naknade troškova zaposlenih (9.470 KM); tekući transferi pojedincima (7.200 KM); izdaci za nabavku građevina (14.511 KM); nabavka opreme (4.440 KM) i nabavka stalnih sredstava u obliku prava (1.454 KM).

U 2023. godini stvorene su obaveze na teret Budžeta za 2023. preko iznosa koji su utvrđeni u njegovom posebnom dijelu. Donesena je samo jedna odluka o preraspodjeli za više stvorene obaveze na poziciji naknada troškova zaposlenih. Općina je ostvarila višak prihoda nad rashodima u tekućoj godini, ali posljednjim izmjenama i dopunama Budžeta nije izvršeno uravnoteženje, odnosno planirana dovoljna sredstva za tekuće transfere pojedincima i izdatke za nabavku građevina, opreme i stalnih sredstava u obliku prava za ove namjene, niti su donesene odluke o preraspodjeli budžetskih sredstava za ove namjene u iznosu od 27.605 KM. Ovo nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH kojim je utvrđeno da budžetski korisnici mogu preuzeti obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta, ako su za to ispunjeni svi zakonom i drugim propisima utvrđeni uslovi.

Preporuka:

- **obaveze stvarati samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.**

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 870.052 KM, a odnose se na bruto plaće i naknade (722.463 KM) i naknade troškova zaposlenih (147.589 KM).

Odlukom o izvršenju Budžeta utvrđeno je da će se sredstva za bruto plaće i naknade troškova zaposlenih izvršavati u skladu sa Odlukom o plaćama i naknadama u organima vlasti jedinstvenog općinskog organa uprave Općine.¹⁴ Odlukom je utvrđena osnovica za obračun plaće u iznosu od 330 KM, koja je Odlukom o izmjeni Odluke o izvršenju Budžeta Općine¹⁵ za period od 1. 7. do 31. 12. 2023. godine uvećana na 350 KM.

Obračun plaća i naknada zaposlenika definisan je Odlukom Vijeća o plaćama i naknadama u organima vlasti Jedinstvenog općinskog organa uprave Općine Kreševo i Pravilnikom o plaćama i naknadama u organima vlasti Jedinstvenog općinskog organa uprave Općine Kreševo (u daljnjem tekstu: Pravilnik o plaćama i naknadama).

Pravilnikom o plaćama i naknadama propisano je da se osnovna plaća utvrđuje množenjem osnovice za plaću sa pripadajućim koeficijentom platnog razreda. Osnovna plaća uvećava se za 0,5% za svaku započetu godinu staža, a najviše do 20%.

U skladu sa odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH¹⁶ koeficijenti i platni razredi zaposlenih u organima vlasti općine, te koeficijenti za izabrane dužnosnike, nositelje izvršnih funkcija i savjetnike utvrđuju se odlukama općinskih vijeća, a pravilnik o plaćama i naknadama je dužan donijeti načelnik. Utvrdili smo da su koeficijenti za obračun plaća izabranih dužnosnika, državnih službenika i namještenika Općine usaglašeni sa koeficijentima propisanim Zakonom o plaćama i naknada u organima vlasti u FBiH.

Uzorkom smo obuhvatili obračun i isplatu plaća za februar, juni i decembar 2023. godine.

Najviša neto plaća isplaćena u Općini iznosila je 3.076 KM, a najniža 921 KM.

Članom 10. Pravilnika o plaćama i naknadama utvrđeno je da državni službenik i namještenik ima pravo na dodatak na plaću po osnovu posebnih uslova rada: 1) za općinske inspektore od 20% do 30% osnovne plaće; 2) za vatrogasce do 30% osnovne plaće; 3) za ostale poslove koji se vrše pod posebnim uvjetima određenim posebnim zakonom dodatak se može odrediti od 10% do 20%; 4) za obavljanje poslova drugog radnog mjesta do 20% na prijedlog neposrednog rukovodioca.

Tokom 2023. godine pojedinim zaposlenicima vršene su isplate dodataka na plaću od 10% i 20% na osnovu rješenja načelnika u ukupnom iznosu od 28.251 KM. Shodno rješenjima dodaci su odobreni zbog: povećanog obima posla, težine i prirode posla; upražnjenog radnog mjesta i privremenog obavljanja poslova drugog radnog mjesta.

Po osnovu povećanog obima posla, težine i prirode posla rješenjima je utvrđen dodatak u periodu od 1. 1. do 31. 12. 2023. godine.

Budući da dodaci na plaću po osnovu povećanog obima posla, težine i prirode posla nisu definisani Pravilnikom o plaćama i naknadama, niti su propisani Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH, ne možemo potvrditi opravdanost njihovog obračuna i isplate.

Zakonom o radu FBiH¹⁷ utvrđeno je da puno radno vrijeme traje 40 sati sedmično. Općina nije donijela odluku o radnom vremenu za 2023. godinu, kojom se utvrđuje sedmično radno vrijeme i raspored radnog vremena. Odluku o radnom vremenu za 2024. godinu donio je načelnik 28. 12. 2023. godine, kojom je utvrđeno radno vrijeme u periodu od 7:00 od 15:30 sati sa dnevним odmorom od 10:00 do 10:30 sati.

¹⁴ „Sl. glasnik Općine Kreševo“ br.4/19

¹⁵ „Sl. glasnik Općine Kreševo“ br.3/23

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 45/10, 111/12, 20/17 i 22/19 - odluka Ustavnog Suda

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br.26/16 i 89/18

Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu¹⁸ propisana je obaveza vođenja evidencije o radnom vremenu koja, između ostalih, sadrži podatke o početku rada, završetku rada, ukupnom dnevnom radnom vremenu, vremenu terenskog rada, vremenu neprisustva na poslu i slično. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da one sadrže podatke o broju radnih dana i broju dana odsustvovanja s posla po raznim osnovama na mjesečnom nivou za svakog radnika. Međutim, ne sadrže podatke o vremenu provedenom na radu, u skladu s navedenim Pravilnikom.

Prezentirane evidencije o radnom vremenu ne sadrže podatke o početku i završetku rada, prekidima u radu i ukupnom dnevnom radnom vremenu zaposlenika, zbog čega one nisu uspostavljene u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.

Općina je u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH¹⁹ i Pravilnikom o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe u FBiH²⁰ u obavezi izvršiti godišnje ocjenjivanje zaposlenika. Članom 12. Pravilnika o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe u FBiH propisano je da o konačnoj ocjeni rada državnog službenika rukovodilac organa državne službe donosi rješenje i da ocjene „izuzetno uspješan“ i „ne zadovoljava“ moraju biti posebno obrazložene i potkrijepljene činjenicama i dokazima.

Uvidom u izdata rješenja i obrasce za ocjenjivanje državnih službenika utvrdili smo da ne sadrže obrazloženja za ocjenu „izuzetno uspješan“, odnosno da nisu posebno obrazložene i potkrijepljene činjenicama i dokazima, zbog čega konstatujemo da prilikom ocjenjivanja nije postupljeno u skladu s Pravilnikom o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe u FBiH.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 147.589 KM, a odnose se na: naknadu za topli obrok (66.179 KM), naknade za prevoz sa posla i na posao (23.236 KM), regres za godišnji odmor (16.445 KM), otpremnine zbog odlaska u mirovinu (10.839 KM), naknade za vjerske praznike (10.794 KM), jednokratne pomoći zaposlenicima (10.400 KM) i naknade za troškove sahrane člana uže obitelji (9.696 KM).

Naknada za topli obrok se isplaćuje u visini od 1% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH, prema posljednjem statističkom podatku.

Regres za korištenje godišnjeg odmora isplaćuje se u iznosu od 50% prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku, a isplaćen je na osnovu odluke načelnika.

Isplate jednokratne pomoći u iznosu od 400 KM po zaposleniku (za ukupno 26 zaposlenika), izvršene su na osnovu Odluke načelnika o isplati jednokratne pomoći zaposlenicima od 17. 1. 2024. godine koja je donesena pozivajući se na Uredbu o isplati pomoći zaposlenicima u institucijama FBiH.²¹ Sredstva za isplatu naknade osigurana su Odlukom načelnika o preraspodjeli sredstava od 17. 1. 2024. godine u iznosu od 10.400 KM.

Naknade za vjerske praznike isplaćene su u skladu sa Odlukom načelnika o isplati poklona zaposlenicima od 19. 12. 2023. godine u visini od 385 KM po zaposlenom za 28 zaposlenika. Prema Odluci, odobrena je isplata poklona zaposlenicima povodom obilježavanja vjerskog i državnog blagdana u iznosu od 30% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH za oktobar 2023. godine. **Obračun i isplata naknade za vjerske praznike izvršena je iako nije regulisana internim aktom, niti je predviđena Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH.**

Preporuke:

- **obračun i isplatu naknada na plaću i naknada troškova zaposlenih vršiti u skladu s Pravilnikom o plaćama i naknadama u organima vlasti Jedinственог опćинског органа управе Опćине, a obračun i isplatu dodataka isključivo za radna mjesta koja se obavljaju u posebnim uslovima rada;**

¹⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 92/16

¹⁹ „Sl. novine FBiH“ br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06, 4/12 i 9/17-Presuda Ustavnog suda FBiH broj U-13/16

²⁰ „Sl. novine FBiH“ br. 30/20

²¹ „Sl. novine FBiH“ br. 96/23

- *evidenciju radnog vremena voditi u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu;*
- *u postupku ocjenjivanja državnih službenika i namještenika davati obrazloženje ocjene „izuzetno uspješan“ u skladu sa odredbama Pravilnika o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe u FBiH.*

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 932.401 KM. Strukturu izdataka čine u najvećem dijelu: ugovorene i druge posebne usluge (362.436 KM), izdaci za tekuće održavanje (327.298 KM), izdaci za energiju (152.103 KM).

Izdaci za ugovorene i druge posebne usluge se u najvećoj mjeri odnose na ostale nepomenute usluge i dadžbine (62.335 KM), naknade vijećnicima (50.789 KM), izdatke za rad povjerenstava (41.237 KM), ugovore o dijelu (29.712 KM), izdatke za RTV HB (22.176 KM), pravne usluge (10.702 KM) i transfer privatnom preduzeću za sanaciju štete (10.000 KM).

Ostale nepomenute usluge i dažbine odnose se najvećim dijelom na izdatke za rušenje pomoćnog objekta garaže sa odvozom materijala na deponiju sa uređenjem parking prostora od strane dobavljača „Autoprijevoznik“ vl. Željko Tomić (7.020 KM), isplate po zaključku o isplati naknade za izvlaštenu nekretninu (5.003 KM), usluge radova ucjevljenja oborinskih i kanalizacionih voda temeljem ispostavljene fakture od strane JKP Kostajnica d.o.o. Kreševo (4.271 KM). Uvidom u izabrani uzorak, utvrdili smo da su vrsta radova, količine i cijene u skladu sa zaključenim ugovorima.

Izdaci za naknade vijećnicima regulisani su Odlukom o utvrđivanju visine novčane naknade za rad predsjedatelja i Odlukom za utvrđivanje visine novčane naknade za rad članova Općinskog vijeća Kreševo iz 2021. godine, kojom je za predsjedavajućeg utvrđena mjesečna naknada u neto iznosu od 450 KM i za članove Vijeća 220 KM. Novom Odlukom od 25. 7. 2023. godine utvrđen je obračun mjesečne naknade na način da se koeficijent za predsjednika 1,40 i vijećnike 0,75 pomnoži sa osnovicom za obračun plaće.

Uvidom u isplate vijećnicima na bazi uzorka za januar, septembar i decembar utvrdili smo da je obračun vršen u skladu sa Odlukom.

Izdaci za rad komisija iskazani su u iznosu od 41.237 KM. Ovi izdaci u najvećoj mjeri se odnose na komisiju za provođenje postupaka javnih nabavki (14.400 KM), komisiju za tehnički pregled građevina (9.036 KM), komisiju za procjenu prometne vrijednosti nekretnine (6.696 KM) i komisija za izradu elaborata o izuzimanju dijela zemljišta (3.600 KM).

Zaključkom načelnika od 9. 1. 2023. godine utvrđena je novčana naknada za rad u Komisiji za provođenje postupka javne nabavke u visini mjesečne bruto naknade po članu koja iznosi 174 KM. Prema zaključku, za učešće u radu predsjedniku i članovima komisija pripadala je naknada budući da komisija sve poslove vezane za provođenje postupka javne nabavke obavlja isključivo nakon radnog vremena radnim danom, o čemu se sačinjavaju posebni zapisnici o radu komisije. Rješenjem o imenovanju komisije od 9. 1. 2023. godine imenovana je Komisija za javne nabavke koju je činilo sedam zaposlenika Općine.

Isplate zaposlenicima vršene su za rad u komisiji za javne nabavke, iako navedeni poslovi spadaju u redovne poslove iz nadležnosti Općine. Naime, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji u opisu radnog mjesta za tri zaposlenika predviđeno je i sudjelovanje u obavljanju poslova vezanih za provođenje procedure javnih nabavki. Uvidom u izabrani uzorak, za dio poslova nismo se uvjerali da su obavljani van radnog vremena. S tim u vezi ne možemo potvrditi opravdanost obračuna i isplate naknade Komisiji za javne nabavke u iznosu najmanje od 14.400 KM.

Komisija za tehnički pregled građevina i njen rad regulisani su Pravilnikom o načinu formiranja, rada i obračuna naknade za rad Komisije za tehnički pregled građevina od 19. 6. 2019. godine.

Prema ovom Pravilniku, načelnik je dužan najmanje jednom u dvije godine objaviti Javni poziv stručnim licima da se prijave za poslove vršenja tehničkog pregleda građevina. Javni poziv objavljen je 20. 3. 2023. godine, kojim su definisani kriteriji za ispunjavanje uvjeta kao i rok prijave. Prije isplate naknade za rad, komisija je dostavljala zapisnik o obavljenom tehničkom pregledu.

Uvidom u izabrani uzorak utvrdili smo da je obračun naknade za rad Komisije u skladu sa Pravilnikom.

Komisija za procjenu prometne vrijednosti nekretnina odnosno visina naknade za rad regulisani su Odlukom o visini naknade za rad komisija za procjenu prometne vrijednosti nekretnine koju je donijelo Vijeće 3. 3. 2022. godine. Rješenjem o imenovanju komisija za procjenu prometne vrijednosti nekretnine imenovana su tri člana, od kojih su dva zaposlenici Općine.

Zaključkom Općinskog načelnika o isplati naknade povjerenstvu za izradu elaborata o izuzimanju dijela zemljišta od 3. 2. 2023. godine je utvrđena naknada po članu u neto iznosu od 600 KM. Od ukupno pet članova komisije, dva su zaposlenici Općine.

Uvidom u izabrani uzorak utvrdili smo da obračun naknada pojedinim zaposlenicima po osnovu angažmana u komisijama za javne nabavke, tehnički pregled građevina, za procjenu prometne vrijednosti nekretnina i za izradu elaborata o izuzimanju dijela zemljišta nije imao karakter prihoda od nesamostalne djelatnosti, kako je propisano odredbama Zakona o porezu na dohodak,²² Zakona o doprinosima²³ i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak,²⁴ zbog čega nisu obračunati i uplaćeni propisani porez i doprinosi.

Napominjemo da je navedenim članovima Zakona o porezu na dohodak i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak propisano da naknade zaposlenicima po osnovu angažmana po bilo kom osnovu, a u vezi sa nesamostalnom djelatnošću, neovisno o tome da li se ti poslovi obavljaju u toku ili izvan radnog vremena, imaju karakter oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti.

Izdaci po osnovu ugovora o dijelu iskazani su u iznosu od 29.712 KM.

Utvdili smo da su se ugovori o djelu (10.400 KM) zaključivali za poslove u okviru radnih mjesta koja su utvrđena Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji kao npr. rješavanje upravnih stvari u prvostepenom postupku radi utvrđivanja činjenica iz oblasti imovinsko-pravnih odnosa, poslovi socijalnog radnika, poslovi stručnog suradnika za braniteljsko invalidska pitanja, poslovi sklapanja braka (do povratka zaposlenika sa bolovanja) i sl. Nisu nam prezentovani izvještaji o izvršenom poslu.

Ne možemo potvrditi opravdanost zaključivanja ugovora o dijelu za obavljanje redovnih poslova koji su sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i koji se obavljaju u kontinuitetu u iznosu od najmanje 10.400 KM.

Izdaci za RTV HB iskazani su u iznosu od 22.176 KM, a odnose se na finansiranje Radiotelevizije Herceg-Bosne d.o.o. za 2023. godinu. Prema Odluci načelnika o isplati sredstava planiranih za RTV HB od 2. 2. 2023. godine, odobrena sredstva se isplaćuju u jednakim mjesečnim tranšama u iznosu od 1.848 KM , a korisnik sredstava dostavio je izvještaj o utrošku.

Na poziciji izdataka ugovorenih i drugih posebnih usluga iskazan je i transfer privatnom preduzeću za sanaciju štete u iznosu od 10.000 KM. Odlukom Vlade Srednjobosanskog kantona od 20. 7. 2023. godine izdvojena su finansijska sredstva Općini za dodjelu pomoći za saniranje štete nastale usljed požara na poslovnom objektu u vlasništvu PTD „Lukić“ d.o.o. Kreševo. Prema ovoj Odluci, načelnik je bio dužan putem Kantonalne uprave za civilnu zaštitu da dostavi izvještaj o utrošku dodijeljenih sredstava Vladi Kantona u roku od 30 dana od dana završetka projekta. Odlukom načelnika od 8. 11. 2023. godine odobrena je isplata sredstava u iznosu od 10.000 KM. Izvještaj o utrošku sredstava dostavljen je Vladi 14. 11. 2023. godine.

Na poziciji izdataka za ugovorene i druge posebne usluge iskazani su transferi doznačeni RTV-u HB i privatnom preduzeću u ukupnom iznosu od 32.176 KM, zbog čega konstatujemo da pri njihovom planiranju i iskazivanju nije dosljedno primijenjen kontni plan koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

²² „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13

²³ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19 i 4/21

²⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 48/21 i 77/21

Izdaci za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 277.597 KM i najvećim dijelom odnose se na usluge popravka i održavanje cesta i mostova (220.584 KM), ostale izdatke za održavanje puteva (31.069 KM) i usluge zimskog održavanja lokalnih puteva (29.702 KM).

Članom 21. Odluke o izvršenju Budžeta za 2023. godinu utvrđeno je da će se sredstva za usluge popravka i održavanja lokalnih cesta i izdataka za redovno zimsko održavanje, plaćati na temelju sklopljenih ugovora i ispostavljenih računa, a nakon obavljene procedure javne nabavke.

Skrećemo pažnju na to da nije donesen program održavanja i zaštite, kao ni program rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta (u daljem tekstu: Program) do kraja tekuće godine a za narednu godinu, koji donosi načelnik, na koje Vijeće treba dati saglasnost, što je obaveza u skladu sa članom 25. Zakona o cestama FBiH.

Usluge popravka i održavanja cesta i mostova (220.584 KM) odnose se na redovno održavanje lokalnih puteva/rekonstrukciju i asfaltiranje. Nakon provedenog postupka javne nabavke, ugovor je sklopljen sa Ceste-Company d.o.o. Kiseljak u iznosu od 162.834 KM, a na temelju zaključenog Okvirnog sporazuma od 11. 7. 2023. godine.

Zaključenim okvirnim sporazumom i ugovorom o izvođenju radova sa Ceste-company d.o.o. Kiseljak nisu definisane dionice puteva, odnosno lokacije koje su predmet redovnog održavanja puteva. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, cijene i količine radova su u skladu sa zaključenim ugovorom, ali ne možemo potvrditi na kojim lokacijama, odnosno dionicama su radovi izvedeni.

Ostali izdaci za održavanje puteva iskazani su u iznosu od 31.069 KM, a realizuju se temeljem sklopljenih direktnih sporazuma. Ovi izdaci se odnose na nabavke, dopreme i ugradnje asfaltnog sloja, mašinsko skidanje asfalta, mašinsko čišćenje zemljanog cestovnog jarka i sl. Utvrdili smo da su vrste radova, količine i cijene na fakturama u skladu sa zaključenim ugovorom.

Usluge zimskog održavanja lokalnih puteva (29.702 KM) u najvećem dijelu se odnose na čišćenje snijega lokalnih cesta i ulica. Fakturisanje usluge vrši se na osnovu ugovora koji je zaključen sa JKP Kostajnica d.o.o. od 27. 2. 2023. godine. Fakturisanje je izvršeno u skladu sa odredbama ugovora.

Izdaci iz sredstava civilne zaštite (18.929 KM) realizuju u skladu sa sklopljenim direktnim sporazumima a odnose se na čišćenje korita rijeka, sanacija kanala za oborinske vode i sl.

Izdaci za energiju iskazani su u iznosu od 152.103 KM, i u najvećoj mjeri odnose se na izdatke za električnu energiju-javnu rasvjetu (117.212 KM) i ostale izdatke za energiju.

Izdaci za javnu rasvjetu odnose se na plaćanje troškova električne energije za javnu rasvjetu po mjesnim zajednicama Općine, a na osnovu ispostavljenih računa od Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar.

Izdaci za ugovorene i druge posebne usluge više su iskazani za 32.176 KM, s obzirom na to da su u okviru ove pozicije planirani i iskazani tekući transferi odobreni krajnjim korisnicima. Srednjoročni i godišnji programi održavanja i zaštite, kao i programi rekonstrukcije, izgradnje i obnove lokalnih cesta i ulica, na koji Vijeće treba dati saglasnost, nisu doneseni, iako je to predviđeno odredbama Zakona o cestama FBiH. Zaključenim ugovorom o izvođenju radova sa Ceste-company d.o.o. Kiseljak nisu definisane dionice puteva, odnosno lokacije koje su predmet redovnog održavanja puteva, kako bi se osiguralo načelo transparentnosti u skladu sa članom 4. Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuke:

- **preispitati opravdanost isplate naknada zaposlenicima za obavljanje redovnih poslova iz nadležnosti, a obračun i isplatu poreza i doprinosa na naknade zaposlenicima koji su članovi komisija vršiti u skladu sa zakonskim propisima;**
- **za obavljanje sistematizovanih poslova, utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, izvršioce angažovati shodno Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH;**
- **donositi programe održavanja lokalnih cesta, a ugovorima o izvođenju radova na redovnom održavanju lokalnih cesta utvrditi dionice puteva, odnosno lokacije koje su predmet redovnog održavanja puteva.**

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi u Godišnjem izvještaju o izvršenju Budžeta za 2023. godinu iskazani su u iznosu od 680.931 KM. Pregled planiranih i realizovanih tekućih transfera dat je u tabeli:

R. br.	Naziv tekućeg transfera	Budžet 2023. godina	Izvršenje u 2023. godini	Izvršenje u 2022. godini
1	2	3	4	5
I	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	700.531	680.931	600.604
1.	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	83.600	70.700	94.687
2.	Tekući transferi pojedincima	330.191	337.391	182.398
3.	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	253.545	239.645	287.456
4.	Subvencije javnim preduzećima	21.422	21.422	18.630
5.	Drugi tekući rashodi	11.773	11.773	17.433

Na poziciji **tekućih transfera drugim nivoima vlasti** (70.700 KM) iskazani su transfer za sport (46.000 KM) i transfer za kulturu (18.100 KM). S obzirom na to da su ovi transferi u cijelosti odobreni neprofitnim udruženjima/sportskim klubovima, konstatujemo da Budžetom nisu planirani na odgovarajućoj poziciji.

Odlukom o izvršavanju Budžeta utvrđeno je da se ovi transferi raspoređuju na osnovu ugovora ili odluka načelnika, a nakon objavljene procedure javnog poziva.

Transfer za sport realizuje se shodno Pravilniku o kriterijima za raspodjelu sredstava iz općinskog budžeta namijenjenih za sport, kojim su utvrđeni opći i posebni kriteriji za raspodjelu sredstava. Neki od posebnih kriterija su: troškovi kluba, udruge ili saveza na godišnjoj bazi i sportske grane općenito, kvalitet sportskog programa, organizacija sportskih manifestacija, sudjelovanje u natjecanjima, organizacija treninga, kvalitet kandidiranih projekata i sl.

Javni poziv je raspisan 13. 1. 2023. godine, kojim je planirana raspodjela sredstava u iznosu od 42.000 KM. Istim su utvrđeni opći i posebni kriteriji, shodno kojem se mogu javiti svi sportski klubovi registrovane djelatnosti iz oblasti sporta sa sjedištem na području Općine.

U skladu sa prijedlogom Komisije za sport, Odlukom načelnika od 15. 2. 2023. godine odobrena su sredstva za sedam klubova/udruženja u ukupnom iznosu od 42.000 KM. Najveći iznos dodijeljen je Nogometnom klubu Kreševo (17.000 KM), a najmanji udruženju „Gajice“ (800 KM). Utvrdili smo da je raspodjela sredstava izvršena na osnovu utvrđenih kriterija i da su sa korisnicima zaključeni ugovori.

Dio sredstava za sport planiranih Budžetom u iznosu od 4.000 KM raspoređen je korisnicima na osnovu odluka načelnika.

Transfer za kulturu iskazan je u iznosu od 18.100 KM. Pravilnikom o kriterijima, načinu i postupku raspodjele sredstava za programe kulture utvrđeno je da se sredstva dodjeljuju na osnovu prijave na javni poziv, kojim je utvrđena obaveza dostavljanja izvještaja o utrošku sredstava najkasnije 30 dana od dana realizacije projektnog programa.

Prema Pravilniku, pravo na dodjelu sredstava imaju udruge u oblasti kulture koje se bave kulturnom djelatnošću, čiji su ciljevi usmjereni ka zadovoljenju javnih potreba građana u području kulture, a kojima temeljna svrha nije stjecanje dobiti. Neki od utvrđenih kriterija su: da udruženje građana ima svojstvo pravne osobe i sjedište u Općini, da provode aktivnosti usmjerene na potrebe zajednice, da su aplikanti izvršili pravdanje korištenih sredstava iz prethodnih godina u predviđenom roku, da imaju izvještaj o dosadašnjem radu i poslovanju i vode transparentno finansijsko poslovanje itd.

Javni poziv je raspisan 17. 1. 2023. godine, i istim su utvrđeni kriteriji shodno Pravilniku o kriterijima, načinu i postupku raspodjele sredstava. U skladu sa prijedlogom Komisije, Odlukom načelnika od 28. 4. 2023. godine odobrena su sredstva u ukupnom iznosu od 10.800 KM sljedećim korisnicima: KD Napredak Kreševo (6.000 KM), udruženje poticaja razvoja kreativnosti djece i mladih „Čudo“ (2.400 KM) i Udruženje građana Differ (2.400 KM). Dio sredstava u iznosu od 7.300 KM raspoređen je na osnovu pojedinačnih odluka načelnika na osnovu dostavljenih zahtjeva korisnika.

Sa korisnicima transfera za sport i kulturu (dodijeljenih po javnom pozivu i odlukama načelnika) su potpisani ugovori kojim su regulisana međusobna prava i obaveze. Ugovori su zaključeni na period do 31. 12. 2023. godine. Utvrđeno je da su korisnici dužni dostaviti izvještaje o utrošku sredstava najkasnije u roku od mjesec dana nakon prestanka važenja ugovora (31. 1. 2024. godine). Ukoliko korisnik sredstava ne dostavi izvještaj u roku, isplata će biti obustavljena a korisnik je dužan vratiti primljena neutrošena sredstva uz obračunate kamate utvrđene zakonskim odredbama u roku od 30 dana od dana primitka pisane obavijesti Općine o potrebi vraćanja zaprimljenih sredstava. **Izvještaji o utrošku sredstava od strane korisnika su dostavljeni, međutim nisu dostavljeni u roku utvrđenom odredbama ugovora.**

Pravilnicima raspodjele sredstava namijenjenih za sport i kulturu utvrđeno je da će se raspodjela vršiti na osnovu raspisanih javnih poziva. Međutim, dio sredstava (11.300 KM) koji nije raspoređen javnim pozivom na prijedlog komisije, dodijeljen je odlukama načelnika na osnovu zahtjeva korisnika, što nije predviđeno pravilnicima, i nije u skladu sa Odlukom o izvršavanju Budžeta za 2023. godinu.

Korisnici tekućih transfera za sport i kulturu u ukupnom iznosu od 64.100 KM nisu dostavili izvještaje o namjenskom utrošku do 31. 1. 2024. godine, niti je Općina uputila pisane obavijesti o potrebi vraćanja zaprimljenih sredstava. Zbog navedenog, konstatujemo da nije uspostavljen nadzor nad namjenskim utroškom tekućih transfera za sport i kulturu, te da nije postupljeno u skladu s odredbama člana 57. Zakona o budžetima u FBiH, kojim je utvrđena obaveza korisnika transfera da dostave izvještaj o namjenskom utrošku sredstava zaključenih ugovora i odredbama zaključenih ugovora s korisnicima.

Napominjemo da je istim članom Zakona utvrđeno, ukoliko korisnici ne dostave izvještaj o utrošku sredstava, neće imati pravo aplicirati za dodjelu sredstava u narednoj fiskalnoj godini.

Tekući transferi pojedincima iskazani su u iznosu od 337.391 KM. Najznačajniji dio odnosi se na: ostale transfere pojedincima-energetski siromašna domaćinstva (209.735 KM), stambeno zbrinjavanje mladih obitelji (35.000 KM), isplate stipendija (20.000 KM), jednokratne pomoći bolesnom i socijalno ugroženom stanovništvu (13.008 KM), transfer za posebne namjene-za elementarne nepogode (5.300 KM) i transfer za prijevoz učenika (11.000 KM).

Odlukom o izvršavanju Budžeta utvrđeno je da će se sredstva za socijalnu pomoć pojedincu raspoređivati prema odlukama načelnika, a na prijedlog Službe za gospodarstvo, braniteljsko-invalidsku i socijalnu skrb.

Utvdili smo da je dodjela sredstava za socijalnu pomoć u iznosu od 13.008 KM izvršena na osnovu odluka načelnika, ali bez prethodnog prijedloga Službe za gospodarstvo, braniteljsko-invalidsku i socijalnu skrb, zbog čega nije postupljeno u skladu s Odlukom o izvršavanju Budžeta.

Ostali transferi pojedincima – za energetski siromašna domaćinstva iskazani su u iznosu od 209.735 KM. Odlukom²⁵ Vlade Federacije od 14. 6. 2023. godine usvojen je Program utroška sredstava „Tekući transferi drugim razinama vlasti i fondovima-Podrška Evropske unije Bosni i Hercegovini u cilju ublažavanja negativnog socio-ekonomskog uticaja energetske krize“, utvrđenog Budžetom Federacije BiH za 2023. godinu Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike (u daljem tekstu: Ministarstvo). Prema ovoj Odluci, temeljni preduvjet za raspodjelu sredstava kao i za provedbu svih drugih neophodnih aktivnosti vezanih za provedbu navedenih mjera jeste potpisivanje Sporazuma o saradnji na realiziranju mjera podrške između jedinica lokalne samouprave i Ministarstva. Programom utroška sredstava i Javnim pozivom, koji je raspisalo Ministarstvo, utvrđeni su opći i posebni kriteriji, kategorije energetske siromašnih domaćinstava, te detaljnije precizira potrebna dokumentacija, utvrđuje način prijave kao i druga pitanja od značaja za uspješno realiziranje Programa utroška sredstava. Također, utvrđeno je da konačne liste kvalificiranih domaćinstava utvrđuje Ministarstvo.

Sporazum o saradnji Ministarstva i Općine potpisan je 4. 10. 2023. godine i sklapa se na period do okončanja sporazumnih aktivnosti, a najkasnije do 28. 2. 2024. godine. Prema ovom Sporazumu, Ministarstvo je ovlašteno u svakom trenutku zatražiti pismeno očitovanje ili izvršiti kontrolu ispunjavanja općih i posebnih obaveza Općine, te zahtijevati izvještaj o realiziranim aktivnostima.

²⁵ „Sl. novine Federacije BiH“ br. 46/23

Uvidom u izabrani uzorak, prezentovane su nam prijave korisnika sa popratnom dokumentacijom, kao i Izvještajni obrazac o realiziranju odluke o utvrđivanju visine jednokratne novčane pomoći energetski siromašnim domaćinstvima i raspoređivanju sredstava jedinicama lokalne samouprave od 8. 2. 2024. godine. Sredstva su raspoređena na 516 korisnika, u iznosu od 364 KM i 580 KM u skladu sa Odlukom.

Izdaci za stambeno zbrinjavanje mladih obitelji (35.000 KM) odnose se na rješavanje prvog stambenog pitanja za mlade obitelji na području Općine u 2023. godini. Odlukom²⁶ Vijeća od 29. 11. 2023. godine o sufinansiranju rješavanja prvog stambenog pitanja za mlade obitelji na području Općine, utvrđeni su uvjeti, način, postupak ostvarivanja prava na sufinansiranje, rokovi, visina sufinansiranja, te ostala dokumentacija, kao i obaveza potpisivanja ugovora, kojima će se utvrditi međusobna prava i obaveze, uključujući obavezu dostavljanja izvještaja o namjenskom utrošku sredstava.

Javni poziv za podnošenje zahtjeva za odobravanje sufinansiranja raspisan je 1. 12. 2023. godine, a istim su utvrđeni uvjeti i kriteriji za sufinansiranje. Prema ovom Javnom pozivu, sredstva se dodjeljuju mladim bračnim parovima i samohranim roditeljima na području Općine kao nepovratna sredstva u vidu potpore. Uvidom u Zapisnik o bodovanju i sačinjavaju rang liste, kao i u konačnu listu utvrdili smo da je pristiglo deset prijava od kojih su tri prijave nepotpune, dok su sa ostalim kandidatima potpisani ugovori 22. 12. 2023. godine a koji traju do 31. 12. 2023. godine. Ugovorom je utvrđena obaveza korisnika da sljedećih deset godina dostavlja dokaz o posjedovanju nekretnine za koju je dobio sredstva i to najkasnije do 31. 1. tekuće godine za prethodnu godinu (prijepis katastarsko-knjižnog uložka) i potvrdu o prebivalištu ne stariju od 30 dana. Ukoliko korisnik ne dostavi navedeno, dužan je dobijena sredstva vratiti Općini. Dostavljeni su izvještaji o utrošku sredstava za dva korisnika, a raspodjela sredstava je izvršena u skladu sa kriterijima.

Ovaj transfer je budžetom planiran i knjigovodstveno evidentiran na poziciji tekućih transfera pojedincima, iako se radi o transferu za sufinansiranje nabavke kapitalne imovine, zbog čega nije u potpunosti primijenjen kontni plan koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu FBiH.

Transfer za prijevoz učenika iskazan je u iznosu od 11.000 KM. Transfer je realizovan nakon provedenog Javnog poziva za finansijsku potporu učenika srednjih škola s područja Općine koji pohađaju nastavu izvan mjesta prebivališta za 2023/2024. godinu. Prijavu na javni poziv mogli su podnijeti učenici srednjih škola kojima je od mjesta prebivališta do škole minimalna udaljenost 10 kilometara i nisu stekli pravo sufinansiranja troškova prijevoza od drugih razina vlasti. Odlukom načelnika od 21. 12. 2023. godine odobrena je isplata novčanih sredstava učenicima za sufinansiranje troškova prijevoza prvog polugodišta za 55 učenika u iznosu od 200 KM po učeniku. Ovaj transfer nije planiran Budžetom za 2023. godinu i njegovim izmjenama i dopunama. Preporuka je data u tački 6.1.2 Izvještaja.

Ostali transferi pojedincima (13.008 KM) odnose se na jednokratne pomoći bolesnom i socijalno ugroženom stanovništvu. Uvidom u izabrani uzorak utvrdili smo da se sredstva odobravaju Odlukom načelnika temeljem dostavljenih zahtjeva.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama iskazani su u iznosu od 239.645 KM, a njihovu strukturu čine transferi korisnicima koji su unaprijed utvrđeni Budžetom kao što su: transfer JU Dječiji vrtić „Radost“ (73.295 KM), transfer za parlamentarne političke stranke (34.000 KM), transfer Dragovoljnom vatrogasnom društvu Kreševo (u daljem tekstu: DVD) (15.690 KM) i transfer Crvenom krstu (10.800 KM) i transferi realizirani na osnovu odluka načelnika: transfer udrugama građana (26.220 KM) i transfer vjerskim zajednicama (22.850 KM).

Odlukom o izvršenju Budžeta utvrđeno je da se sredstva za JU Dječiji vrtić „Radost“ doznavaaju u jednakim mjesečnim tranšama od 6.000 KM, dok se transferi Crvenom krstu i parlamentarnim političkim strankama odobravaju mjesečno u visini 1/12 ukupno odobrenih sredstava. Članom 35. Odluke utvrđeno je da se ostali transferi neprofitnim organizacijama i vjerskim zajednicama raspoređuju na osnovu odluka načelnika.

Transfer JU Dječiji vrtić „Radost“ realizovan je u jednakim mjesečnim tranšama u iznosu od 6.000 KM za sufinansiranje plata, doprinosa i materijalnih troškova.

²⁶ „Sl. glasnik Općine Kreševo“ br.6/23

Transfer Crvenom krstu (10.800 KM) realizovan je u jednakim mjesečnim tranšama u iznosu od 900 KM za sufinansiranje plata, doprinosa i materijalnih troškova.

Tekući transfer DVD-u (15.690 KM) realizuje se u jednakim mjesečnim tranšama u iznosu od 1.200 KM u skladu sa Sporazumom koji je postignut između načelnika, Službe za civilnu zaštitu i DVD Kreševo o poboljšanju kvaliteta rada vatrogasne službe.

Transfer udruženjima građana realizirani su u iznosu od 26.220 KM na osnovu odluka načelnika, kako je utvrđeno Odlukom o izvršenju Budžeta za 2023. godinu. Ovi transferi manje su iskazani za 64.100 KM, s obzirom na to da su transferi udruženjima građana za sport i kulturu iskazani na poziciji transfera drugim nivoima vlasti. Uvidom u odabrani uzorak, utvrdili smo da su sredstva najvećim dijelom doznačena na osnovu zahtjeva korisnika: Udruženju mladih Kreševo 2.000 KM kao vid potpore u organiziranju i održavanju kulturno zabavnog događaja i 1.100 KM na ime pomoći u organiziranju domjenka povodom obilježavanja i proslave Dana općine, udruženju dragovoljaca i veterana domovinskog rata u iznosu od 700 KM za uređenje „Spomen sobe“, udruženju Europski dom BiH (200 KM) za promociju knjige i sl.

Transfer vjerskim zajednicama (22.850 KM) realiziran je na osnovu odluka načelnika, temeljem dostavljenih zahtjeva. Najveći dio odnosi se na sredstva doznačena Medžlisi Islamske zajednice Kiseljak na ime pomoći u sanaciji nastale štete od požara na obiteljskoj kući Samira Handžića (10.000 KM), Franjevačkom samostanu Svete Katarine za organiziranje proslave patrona „Presvetog Srca Isusova“ (1.000 KM) i proslave patrona župe Kreševo-Velike Gospe (1.000 KM) i sl.

Sa korisnicima transfera udruženjima građana i vjerskim zajednicama nisu potpisani ugovori, te nije utvrđena obaveza dostavljanja izvještaja o namjenskom utrošku, niti su poduzete druge aktivnosti nadzora nad namjenskim utroškom sredstava.

Subvencije javnim komunalnim preduzećima iskazane su u iznosu od 21.422 KM, a odnose se na odobrena sredstva JKP Kostajnica d.o.o. Kreševo čiji je Općina osnivač u skladu sa odlukama načelnika i to: na ime plaćanja računa za postavljanje zaštitne žičane ograde oko rasteretne komore izvorišta Kostajnica i Šćona (10.000 KM), te plaćanje kupovine zemljišta (11.421 KM). Obaveza dostavljanja izvještaja o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava nije utvrđena.

Dodjela sredstava za socijalnu pomoć u iznosu od 13.008 KM izvršena je na osnovu odluka načelnika, bez prethodnog prijedloga Službe za gospodarstvo, braniteljsko-invalidsku i socijalnu skrb, zbog čega nije postupljeno u skladu s Odlukom o izvršavanju Budžeta.

Korisnici tekućih transfera za kulturu i sport nisu dostavili izvještaje o namjenskom utrošku od 64.100 KM odobrenih sredstava do 31. 1. 2024. godine, iako je to bilo predviđeno zaključenim ugovorima. Izvještaje o namjenskom utrošku nisu dostavila ni udruženja građana, vjerske zajednice i javna komunalna preduzeća u ukupnom iznosu od 79.492 KM, niti je ova obaveza utvrđena nekim aktom. Zbog navedenog, konstatujemo da nije osiguran nadzor nad namjenskim utroškom ovih sredstava, i nije osigurano poštovanje odredbi Zakona o budžetima u FBiH, kojim je utvrđena obaveza korisnika transfera da dostave izvještaj o namjenskom utrošku sredstava.

Preporuke:

- **transfere za socijalnu pomoć pojedincima realizovati na način propisan Odlukom o izvršavanju budžeta Općine;**
- **sa korisnicima tekućih transfera ugovorima urediti prava i obaveze, uključujući obavezu dostavljanja izvještaja o utrošku, te osigurati nadzor nad namjenskim utroškom odobrenih sredstava, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.**

6.1.2.4 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 2.403.226 KM. Ovi izdaci odnose se na rekonstrukciju i investicijsko održavanje (1.963.836 KM), nabavku opreme (188.795 KM), stalnih sredstava u obliku prava (187.252 KM), (36.491 KM) i zemljišta (26.852 KM).

Izdaci za rekonstrukciju i investicijsko održavanje odnose se najvećim dijelom na ulaganja u izgradnju kanalizacije i lokalnog puta u selu Vranci (1.228.831 KM), poslovni inkubator (259.645 KM) i rekonstrukciju lokalnog puta Polje-Volujak (250.379 KM).

Izdaci za nabavku opreme odnose se najvećim dijelom na nabavku poljoprivrednog motornog vozila (140.984 KM).

Izdaci za nabavku stalnih sredstava u obliku prava najvećim dijelom odnose se na ulaganja u tuđa stalna sredstva u iznosu od 140.346 KM, od čega se na dogradnju zgrade JU Dom zdravlja Kreševo odnosi 76.374 KM i JU Vrtić „Radost“ (63.972 KM).

Prilikom evidentiranja izdataka za nabavku stalnih sredstava vršeno je povećanje stalnih sredstava i izvora sredstava.

Pojedini postupci javnih nabavki obuhvaćeni su uzorkom, što je šire opisano u tački 8. Izvještaja.

6.1.3 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima za 2023. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Budžet za tekuću godinu	Ostvareno u tekućoj godini	Ostvareno u prethodnoj godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	5.621.665	5.570.042	3.786.737	99
II	RASHODI	2.613.492	2.566.625	2.353.626	98
III	TEKUĆI SUFICIT/DEFICIT I – II	3.008.173	3.003.417	1.433.111	99
IV	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA	2.516.609	2.391.804	952.378	95
V	UKUPAN DEFICIT/SUFICIT III – IV	491.564	611.613	480.733	124
VI	NETO SMANJENJE FINANSIJSKE IMOVINE	(19.501)	(19.501)	0	-
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA)	(41.063)	(41.063)	(52.532)	100
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	431.000	551.049	428.201	127

Podaci iz bilansa stanja:

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	990.871	439.822	
--	----------------	----------------	--

U revidiranoj godini iskazan je tekući suficit u iznosu od 3.003.417 KM, s obzirom na to da su prihodi ostvareni u iznosu od 5.570.042 KM, a rashodi u iznosu od 2.566.625 KM.

Iskazan je pozitivan finansijski rezultat za 2023. godinu u iznosu od 551.049 KM, s obzirom na to da su prihodi i primici iskazani u iznosu od 5.581.464 KM, a rashodi i izdaci u iznosu od 5.030.415 KM.

U Bilansu stanja na 31. 12. 2023. godine iskazan je neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u iznosu od 990.871 i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 551.049 KM, koliko iznosi ukupan finansijski rezultat.

Konta klase 8 – kapitalni primici i izdaci su u zaključnim knjiženjima na kraju godine zatvorena preko konta 591111 – Neraspoređeni višak prihoda i rashoda, međutim prilikom prenosa korištena su prelazna konta 819 i 829, što nije u skladu s Računovodstvenim politikama Općine.

Preporuka:

- *prilikom provođenja zaključnih knjiženja na kraju godine dosljedno primjenjivati Računovodstvene politike Općine.*

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

6.2.1.1 Novčana sredstva

Gotovina na transakcijskim računima i u blagajni iskazana je u iznosu od 2.171.576 KM, od čega se na stanje na žiro računima odnosi 2.171.216 KM, a stanje u blagajni 360 KM.

Stanje na žiro računima odnosi se na stanje transakcijskog računa 1.329.808 KM i podračuna od kojih je najveći saldo iskazan kod: podračun za kapitalne investicije (719.095 KM), zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (49.136 KM), šume (33.887 KM) i lokalne puteve (26.489 KM).

Iskazana stanja u poslovnim knjigama usaglašena su sa bankovnim izvodima.

6.2.1.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 69.754 KM i odnose se na ostala potraživanja (62.118 KM) i potraživanja od pravnih osoba (7.636 KM).

Ostala potraživanja se najvećim dijelom odnose na sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 60.794 KM od čega naknada za korištenje građevinskog zemljišta – renta (32.898 KM) i vatrogastvo (27.896 KM) i u oba slučaja odnose se na period 2019.-2022. godine.

Sumnjiva i sporna potraživanja po osnovu naknade za korištenje građevinskog zemljišta u iznosu od 32.898 KM odnose se na potraživanja nastala izdavanjem rješenja Službe za civilnu zaštitu, urbanizam, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina, kojim je obveznicima utvrđena obaveza plaćanja naknade.

Visina naknade utvrđivala se shodno Odluci Vijeća o građevinskom zemljištu od 28. 6. 2007. godine, kojom je regulisano da naknada iznosi 0,01% cijene jedinice površine zemljišta/m² odnosno cijene jedinice izgrađene korisne površine utvrđene u zadnjem kvartalu prošle za tekuću godinu, a koju Vijeće usklađuje najkasnije do 31. 3. svake godine, uzimajući u obzir zonu kojoj zemljište pripada. Utvrdili smo da u 2023. godini nije vršena procjena naplativosti i iskazivanja potraživanja po osnovu naknade za korištenje građevinskog zemljišta – rente, s obzirom na to da je naplata ovih potraživanja uslovljena izdavanjem odobrenja za građenje.

Također, za potraživanja za vatrogastvo u ranijem periodu nisu pokretane aktivnosti naplate sudskim putem, u cilju pravovremene naplate prihoda, a u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

Konstatujemo da nije vršena procjena naplativosti i iskazivanja potraživanja po osnovu naknade za korištenje građevinskog zemljišta – rente, s obzirom na to da je naplata ovih potraživanja uslovljena izdavanjem odobrenja za građenje, niti su u ranijem periodu poduzimane aktivnosti naplate potraživanja za vatrogastvo sudskim putem, zbog čega ne možemo potvrditi da je osigurana potpuna i blagovremena naplata prihoda, u skladu s članom 46. Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- **izvršiti procjenu naplativosti i iskazivanja potraživanja po osnovu naknade za korištenje građevinskog zemljišta – rente, te poduzeti radnje u cilju naplate ostalih potraživanja, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.**

6.2.2 Stalna sredstva

6.2.2.1 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Općine na 31. 12. 2023. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 11.631.024 KM (nabavne vrijednosti 14.381.125 KM, ispravke vrijednosti 2.750.101 KM) i dugoročni plasmani (97.616 KM).

Strukturu stalnih sredstava nabavne vrijednosti čine: zemljište (428.212 KM), građevine (11.339.119 KM), oprema (832.137 KM), ostala stalna sredstva (2.800 KM), stalna sredstva u obliku prava (531.720 KM) i sredstva u pripremi (1.247.137 KM).

Općina je u 2023. godini izvršila prodaju zemljišta u vrijednosti od 11.422 KM Javnom komunalnom preduzeću „Kostajnica“ d.o.o. Kreševo u svrhu ishodovanja dozvole za rad za proizvodnju električne energije u mikropostrojenju OIE. Prodaja je izvršena na osnovu Odluke Vijeća od 25. 7. 2023. godine neposrednom pogodbom nakon procjene sudskog vještaka. Na osnovu odluke Općinskog vijeća, načelnik je zaključio ugovor sa javnim preduzećem. S obzirom na to da nije uspostavljeno Općinsko javno pravobranilaštvo, nije ni pribavljeno njegovo prethodno mišljenje, iako je navedeno obaveza u skladu sa Zakonom o pravobranilaštvu.²⁷

²⁷ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 8/17

U okviru građevina, najznačajniji dio odnosi se na gradski vodovod u iznosu od 4.151.923 KM, ceste i mostove (3.915.195 KM) i zgrade (1.567.738 KM).

Na poziciji zgrada iskazane su: upravna zgrada (266.909 KM), zgrada policije (54.340 KM), zgrada stožera (252.793 KM) i tri stana (140.875 KM). Prezentirani su ZK ulošci kojim se potvrđuje vlasništvo.

Vrijednost zgrada uvećana je na 31. 12. 2023. godine za izvršena ulaganja u gradsku sportsku dvoranu u iznosu od 664.076 KM. Dvorana je stavljena u upotrebu 20. 7. 2020. godine, međutim budući da je prenos sa pozicije stalnih sredstava u pripremi izvršen tek krajem 2023. godine, obračun amortizacije za razdoblje od 1. 8. 2020. - 31. 12. 2022. godine izvršen je retroaktivno.

Na poziciji ceste i mostovi značajnija ulaganja izvršena su u rekonstrukciju lokalnog puta u mjestu Vrancu u iznosu od 832.799 KM, kao i u rekonstrukciju dijela lokalnog puta Polje-Volujak (197.873 KM).

Sredstva u pripremi iskazana su u iznosu od 1.247.137 KM, a odnose se najvećim dijelom na ulaganja u poduzetnički inkubator u PZ Resnik (325.211 KM), izradu planske dokumentacije i sanaciju deponije komunalnog otpada Dubrave (228.553 KM), izgradnju šetnice u Kreševu (180.373 KM), izgradnju rezervoara Orunj (156.139 KM) i izgradnju SRC Lopata (153.599 KM).

Nismo mogli potvrditi iz kojeg perioda je većina izvršenih ulaganja, budući da za sredstva u pripremi nije izvršena analiza kako bi se utvrdio njihov status i provela odgovarajuća knjiženja.

Zakonom o cestama FBiH²⁸ utvrđeno je da upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu regionalnih cesta vrše javne kantonalne ustanove za ceste.

Odlukom Vlade FBiH iz 2014. godine izvršena je prekategoriizacija ove dionice ceste iz regionalne u magistralnu, te je upravljanje preneseno na Ceste FBiH. Međutim, odluka je 2018. godine stavljena van snage, te je cesti vraćena ranija kategoriizacija regionalne ceste. Investicija je okončana još 2018. godine i cesta se koristi. Općina je uputila inicijativu Kantonalnoj direkciji za puteve Srednjobosanskog kantona, kako bi ista evidentirala izvršena ulaganja u svojim knjigovodstvenim evidencijama, za koja su sredstva doznačena iz sredstava GSM licence, odobrenih iz Budžeta FBiH.

Krajem 2023. godine Općina je isknjižila sa pozicije stalnih sredstava u pripremi u Glavnoj knjizi (ceste i mostovi) vrijednost izvršenih radova na dionici regionalnog puta R – 443 Kreševo – Tarčin u vrijednosti od 2.132.352 KM, koji su izvedeni u periodu 2011. – 2018. godine.

U skladu s propisima koji su bili na snazi do 31. 8. 2023. godine, odnosno do 23. 12. 2023. godine²⁹ Općina je bila u obavezi da izvrši revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu, jer je inflacija na godišnjem nivou mjerena rastom cijena, bila viša od 10% ili 10% i više kumulativno od posljednje promjene vrijednosti sredstava.

Revizijom za 2023. godinu utvrđeno je da, iako je Općina bila obavezna izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022, to nije učinjeno u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta, Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike Općine Kreševo. Da je izvršena revalorizacija, početna stanja stalnih sredstava na 1. 1. 2023. godine bila bi više iskazana za najmanje 1.411.624 KM, koliko bi iznosilo povećanje stalnih sredstava u visini zvanično objavljene stopa rasta cijena u 2022. godini. Izmjenom podzakonskih propisa³⁰ prestala je obaveza revalorizacije.

²⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 12/2010, 16/2010, 66/2013

²⁹ Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, broj 34/14), Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 60/14) i Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i Trezor („Službene novine FBiH“, br. 58/16)

³⁰ Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 66/23), Pravilnik o izmjenama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 99/23) i Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i Trezor („Službene novine FBiH“, br. 99/23)

6.2.2.2 Dugoročni plasmani

Dugoročni plasmani iskazani su u iznosu od 97.616 KM. Općina je sa JKP „Kostajnica“ d.o.o. Kreševo 14. 10. 2019. godine zaključila ugovor o finansiranju nabavke i ugradnje elektromehaničke opreme za mikropostrojenje na transportnom cjevovodu kojim se obavezala da će preduzeću uplatiti iznos od 99.990 KM prema utvrđenoj dinamici, od čega 95% u iznosu od 94.991 KM do 22. 10. 2019. godine i 5% odnosno 4.999 KM nakon instalacije i dostavljanja izvedene dokumentacije. Uplate preduzeću nisu vršene prema ugovorom predviđenoj dinamici, a prema prezentiranoj dokumentaciji do 1. 1. 2023. godine izvršene su u iznosu od 78.115 KM, i tokom 2023. godine 19.501 KM. Postojećim ugovorom je utvrđeno da će se naknadno zaključiti ugovor kojim će se definisati dinamika vraćanja sredstava Općini i ostali uslovi, te da će se otplatnim planom precizirati povrat pozajmice, koju bi JKP „Kostajnica“ trebalo da izmiruje iz prihoda ostvarenih od proizvodnje električne energije mikropostrojenja. Ugovorom i aneksom ugovora od 29. 12. 2023. godine utvrđeno je da će korisnik novčana sredstva u ukupnom iznosu od 97.616 KM vratiti kada mikropostrojenje počne proizvoditi električnu energiju i ostvarivati prihod, od čega Općini pripada 40% ostvarenog prihoda, do momenta vraćanja pozajmljenih sredstava.

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 1.271.174 KM, a čine ih kratkoročne tekuće obaveze (87.642 KM), obaveze prema zaposlenicima (93.387 KM) i kratkoročna razgraničenja (1.090.145 KM).

Kratkoročne tekuće obaveze odnose se najvećim dijelom na obaveze prema dobavljačima u iznosu od 87.642 KM.

Obaveze prema zaposlenicima odnose se najvećim dijelom na obračunate a neisplaćene plaće i naknade plaće za decembar 2023. godine (78.946 KM) i jednokratne novčane pomoći zaposlenicima (10.400 KM).

Kratkoročna razgraničenja odnose se na razgraničene prihode od primljenih potpora (879.729 KM) i razgraničene vlastite prihode (69.671 KM), neutrošena namjenska sredstva na podračunima (141.271 KM) i razgraničene rashode za uplaćene avanse (526 KM).

Razgraničeni prihodi od primljenih potpora odnose se najvećim dijelom na primljenu potporu od Federacije BiH za izgradnju poduzetničkog inkubatora u iznosu od 400.000 KM, potporu Federalnog ministarstva prostornog uređenja za sanaciju klizišta na lokalnom putu Crniće – Crnički Kamenik (80.000 KM) i potporu Središnjeg državnog ureda Republike Hrvatske za izgradnju poduzetničkog inkubatora u PZ Resnik – II faza (78.233 KM).

6.2.4 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze i razgraničenja na 31. 12. 2023. godine iskazane su u iznosu od 520.689 KM i odnose se na dugoročne obaveze za kredite (478.607 KM) i ostale dugoročne obaveze (42.082 KM).

Dugoročne obaveze za kredite odnose se na kredit Svjetske banke za Sanaciju komunalne infrastrukture sektor „Vodoopskrba, kanalizacija i čvrsti otpad“. Ugovor o kreditu zaključen je 1999. godine između Federalnog ministarstva finansija, Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Općine za hitnu sanaciju komunalne infrastrukture. Odobren je u ukupnom iznosu od 563.337 USD, što čini 79% od ukupne vrijednosti realizovanih radova na izgradnji vodoopskrbnog sistema “Šćona” Kreševo. Period otplate je 30 godina, uključujući 8 godina grejs period, s tim da se otplata vrši polugodišnje od 1. 4. 2006. godine preko Investicijske banke FBiH. Planom osiguranja sredstava za otplatu kredita koji su potpisale Općina i tadašnje JKP „Komunalno” Kreševo, protokolisan 20. 11. 1998. godine, potpisnici su se usaglasili sa konceptom „potpunog pokrivanja troškova” u cilju osiguranja sredstava za punu otplatu kredita od strane korisnika vodovodnih/kanalizacijskih usluga osiguranih od istog preduzeća. Planom nisu detaljnije utvrđene obaveze preduzeća, a iz navedenog proizilazi da je javno preduzeće trebalo iz svojih prihoda vršiti prenos sredstava na račun Općine, koja je izmirivala svoje obaveze preko Razvojne banke FBiH.

Nad JKP „Komunalno“ Kreševo je okončan stečajni postupak u skladu sa rješenjem Općinskog suda u Travniku od 3. 11. 2016. godine, a Odlukom Vijeća o prenosu djelatnosti od 23. 5. 2015. godine djelatnost sakupljanja, odvoza i odlaganja komunalnog otpada te ispostavljanja i naplate računa pravnih i fizičkih lica na području Općine se od 1. 5. 2015. godine prenosi sa JKP „Komunalno“ Kreševo na JKP „Kostajnica“ d.o.o., kao i obaveza preuzimanja zaposlenika koji su u stalnom radnom odnosu. Sa novoosnovanim preduzećem nije zaključen ugovor koji se odnosi na ovaj kredit, a Općina obaveze uredno izmiruje.

Ostale dugoročne obaveze u iznosu od 42.082 KM odnose se na obaveze po osnovu finansijskog leasinga (36.694 KM) i obaveze za kamate (5.388 KM). Ugovorima o finansijskom leasingu od 6. 12. 2021. godine sa Raiffeisen Leasing d.o.o. (u daljem tekstu: davalac leasinga) utvrđena je isporuka dva putnička vozila na period od 60 mjeseci od preuzimanja predmeta leasinga. Shodno ugovoru, davalac leasing zadržava vlasništvo nad predmetom leasinga sve dok primalac u potpunosti ne otplati obaveze po ugovoru. Primalac leasinga nakon isplate posljednje leasing naknade i ostalih obaveza iz ugovora postaje pravni vlasnik predmeta leasinga, bez ikakvih ograničenja. Nabavljena vozila evidentirana su u Glavnoj knjizi ukupne nabavne vrijednosti 81.225 KM.

Prilikom plaćanja obaveza za anuitete nije vršen prenos dospjelih obaveza na konto kratkoročnih obaveza, kako je to propisano Računovodstvenim politikama Općine.

Dugoročne obaveze za kredite i ostale dugoročne obaveze usaglašene su sa kreditorima na 31. 12. 2023. godine.

6.2.5 Izvori sredstava

U bilansu stanja izvori stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 12.198.822 KM i čine ih izvori stalnih sredstava 11.110.335 KM, ostali izvori stalnih sredstava 97.616 KM i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima 990.871 KM. Izvori stalnih sredstava usklađeni su sa iskazanom knjigovodstvenom vrijednosti stalnih sredstava, a izvori novčanih sredstava sa dugoročnim obavezama.

6.2.6 Popis imovine i obaveza

Rješenjem načelnika od 14. 12. 2023. imenovana je Komisija za popis imovine i obaveza Općine na 31. 12. 2023. godine. Popisna komisija sačinila je Izvještaj o izvršenom popisu Općine na 31. 12. 2023. koji je usvojen Odlukom načelnika od 15. 1. 2024. godine.

Shodno datoj preporuci u Pismu menadžmentu, popisom imovine i obaveza na 31. 12. 2023. godine je data detaljna struktura stalnih sredstava, kratkoročnih razgraničenja, kao i obaveza prema dobavljačima, i obuhvaćeni su dugoročni plasmani.

U cilju usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem stalnih sredstava, sačinjena je popisna lista koja sadrže podatke o nazivu sredstva, inventurnom broju, kao i stanje po knjigama i stvarno stanje po količini i vrijednosti. Komisija je u Izvještaju o popisu konstatovala da nije bilo viškova i manjkova stalnih sredstava.

Također, u dijelu potraživanja za rentu i vatrogastvo za koja u ranijem periodu nisu poduzimane blagovremene aktivnosti na njihovoj naplati utvrđen je period na koji se odnose (2019.-2022. godina) i data detaljna struktura, u cilju vršenja procjene njihove naplativosti.

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH utvrđeno je da se novčani tok sastavlja tako da se prihodi i rashodi prevedu na primitke i izdatke novca, a primici i izdaci iz osnova finansiranja (zajmovi, učešća i sl.) se uzimaju u iznosu koji je knjižen na odgovarajućem kontima u klasi 8, ako se ne radi o nenovčanim zajmovima i učešćima.

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su novčani primici u iznosu od 5.623.523 KM, novčane isplate 6.169.935 KM, neto novčani primici (546.412 KM). Saldo gotovine na početku godine iznosio je 2.717.988 KM, a na kraju godine 2.171.576 KM.

Izveštaj o novčanim tokovima sačinjen je u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem izvještaju budžeta u FBiH.

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji iskazana su uslovna potraživanja u iznosu od 1.544.643 KM, od čega po osnovu naknade od koncesija (634.821 KM), sumnjiva i sporna potraživanja po osnovu naknade od koncesija (282.492 KM), potraživanja po osnovu tužbe za naknadu materijalne štete (556.149 KM) i potraživanja po osnovu naknade za pripremu i izradu urbanističko-tehničke dokumentacije za građenje (71.181 KM).

8. JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki roba i usluga (u daljnjem tekstu: plan) za 2023. godinu donesen je u januaru 2023. godine kojim je predviđeno provođenje jednog otvorenog postupka, 14 konkurentskih zahtjeva i 14 direktnih sporazuma.

Nakon 13 izmjena plana u 2023. godini planirane su nabavke u ukupnom iznosu od 2.484.457 KM³¹ kojim je predviđeno provođenje pet otvorenih postupaka, 22 konkurentska zahtjeva i 45 direktnih sporazuma.

Nabavke obuhvaćene planom: 1) „Izgradnja poduzetničkog inkubatora –nastavka radova“ procijenjene vrijednosti 971.000 KM, 2) „Rekonstrukcija puta Drmaći – Ramići – lokacija podgroblje“ procijenjene vrijednosti 365.146 KM i 3) „Sanacija klizišta i rekonstrukcija i asfaltiranje puta Crnički kamenik“ procijenjene vrijednosti 359.000 KM pokrenute su odlukama načelnika od 7. 12., 12. 12. i 27. 12. 2023. godine. Planom je predviđeno dijelom finansiranje od viših nivoa vlasti, međutim odluke o pokretanju postupka kod nabavki 1) i 2) nisu sadržavale podatke o izvoru – načinu finansiranja, iako je navedeno obaveza utvrđena članom 18. Zakona o javnim nabavkama.

Općina je donijela Pravilnik o javnim nabavkama roba, usluga i radova u septembru 2023. godine. **Međutim, internim aktom nije uredila radno mjesto službenika za javne nabavke, iako spada u ugovorne organe čiji je budžet za nabavke viši od 1.000.000 KM, u skladu s članom 13.a Zakona o javnim nabavkama.** Internim aktom je u opisu radnog mjesta šefa Odjela za gospodarstvo, višeg stručnog saradnika za imovinsko-pravne poslove i višeg samostalnog referenta za stručne poslove općinskog načelnika, personalne poslove te odnose s javnošću, između ostalih poslova, utvrđeno da sudjeluju u obavljanju poslova vezanih za provođenje procedure javnih nabavki.

Tabelarni pregled planiranih i realizovanih postupaka javne nabavke i revidirani uzorak:

Vrsta postupka	Plan javnih nabavki za 2023. godinu ³²		Realizovano u 2023. godini		Revidirani uzorak	
	Broj postupaka	Vrijednost planiranih postupaka	Broj postupaka	Vrijednost provedenih postupaka	Broj postupaka	Vrijednost zaključenih ugovor
1	2	3	4	5	6	7
Otvoreni postupak	5	1.708.744	2	303.817	2	303.818
Konkurentski zahtjev	22	551.115	20	537.855	4	271.589
Direktni sporazum	45	224.598	44	187.865	4	13.872
UKUPNO	72	2.484.457	66	1.029.537	10	589.279

Uvidom u postupke javnih nabavki za 2023. godinu utvrdili smo određene nepravilnosti koje su obrazložene u nastavku teksta.

Otvoreni postupak nabavke za radove na redovnom održavanju lokalnih puteva pokrenut je ponovnom Odlukom načelnika od 29. 5. 2023. godine, procijenjene vrijednosti 163.000 KM. Prema Izveštaju o preuzimanju tenderske dokumentacije, istu je preuzelo osam zainteresiranih ponuđača, a ponude su dostavila dva ponuđača.

³¹ Svi iznosi su navedeni sa PDV-om

³² Planirane javne nabavke uključujući sve izmjene i dopune plana javnih nabavki

Tenderskom dokumentacijom utvrđeno je da je kriterij za dodjelu ugovora „najniža cijena“, a da je rok izvršenja u roku 30 kalendarskih dana od dana uvođenja izvođača u posao.

U dijelu tehničke i profesionalne sposobnosti traženo je uspješno iskustvo u realizaciji najmanje dva ugovora koji imaju isti ili sličan predmet nabavke u posljednje tri godine ili od dana registracije, odnosno početka poslovanja, ako je ponuđač registrovan, odnosno počeo raditi prije manje od tri godine, čija zbirna vrijednost nije ispod procijenjene vrijednosti nabavke, na raspolaganju određenu opremu i mehanizaciju, spisak izvršenih ugovora u posljednje tri godine, odnosno od kada je počeo sa radom čiji je zbir minimalno u visini procijenjene vrijednosti nabavke.

Prema Zapisniku sa otvaranja ponuda od 19. 6. 2023. godine pristigle su dvije ponude. Zapisnikom o pregledu i ocjeni ponuda od 21. 6. 2023. godine Komisija za javne nabavke utvrdila je da su dvije pristigle ponude formalno-pravno ispravne, te je zakazana e-aukcija. Nakon provedene e-aukcije predložila je ponuđača CESTE-COMPANY d.o.o. Kiseljak sa iznosom ponude 162.834 KM (umanjenje cijene za 0,1% u odnosu na početnu cijenu).

Sa izvođačem je zaključen Okvirni sporazum 11. 7. 2023. godine sa primjenom do 31. 12. 2023. godine. Na osnovu sporazuma, zaključen je ugovor 17. 7. 2023. godine u vrijednosti 162.834 KM, kojim je ugovoreni rok za izvođenje radova 30 kalendarskih dana od dana uvođenja izvođača u posao.

Okončana situacija ispostavljena je 29. 8. 2023. godine, a ukupna vrijednost izvedenih radova je 159.554 KM. Za izvršene radove sačinjen je Zapisnik o primopredaji radova potpisan od strane nadzornog organa i predstavnika izvođača, iako sačinjavanje istog nije predviđeno ugovorom. Prema Izvještaju Nadzornog organa investitoru uz okončanu situaciju, radovi su okončani 29. 8. 2023. godine u ugovorenom roku, kvalitetno i po pravilima struke.

Konkurentski postupak nabavke za nastavak izgradnje i rekonstrukcije lokalnog puta Pirin pokrenut je Odlukom načelnika od 22. 3. 2023. godine, procijenjene vrijednosti 80.360 KM. Prema Izvještaju o preuzimanju tenderske dokumentacije, istu je preuzelo šest zainteresiranih ponuđača, a ponudu je dostavio jedan ponuđač TWI d.o.o. Kiseljak.

Tenderskom dokumentacijom utvrđeno je da je kriterij za dodjelu ugovora „najniža cijena“, a da je rok izvršenja u roku 30 dana od dana uvođenja izvođača u posao.

U dijelu tehničke i profesionalne sposobnosti traženo je uspješno iskustvo u realizaciji najmanje dva ugovora koji imaju isti ili sličan predmet nabavke u posljednje tri godine ili od dana registracije, odnosno početka poslovanja, ako je ponuđač registrovan, odnosno počeo raditi prije manje od tri godine, čija zbirna vrijednost nije ispod procijenjene vrijednosti nabavke.

Prema Zapisniku sa otvaranja ponuda pristigla je jedna ponuda od TWI d.o.o. Kiseljak u iznosu od 80.215 KM. Zapisnikom o pregledu i ocjeni ponuda od 18. 5. 2023. godine Komisija za javne nabavke utvrdila je da je jedina pristigla ponude formalno-pravno ispravna, te e-aukcija nije ni zakazana.

Sa izvođačem TWI d.o.o. Kiseljak je zaključen Okvirni sporazum 23. 5. 2023. godine sa primjenom do 31. 12. 2023. godine. Na osnovu sporazuma, zaključen je istog dana ugovor u vrijednosti 80.215 KM, kojim je ugovoreni rok za izvođenje radova 30 dana od dana uvođenja izvođača u posao.

Okončana situacija ispostavljena je 8. 6. 2023. godine, a ukupna vrijednost izvedenih radova je 78.636 KM. Za izvršene radove sačinjen je Zapisnik o primopredaji radova potpisan od strane nadzornog organa i predstavnika izvođača, iako nije predviđen ugovorom. Prema Izvještaju Nadzornog organa investitoru uz okončanu situaciju, radovi su okončani 7.6. 2023. godine unutar ugovorenog roka, uz manja odstupanja.

Za postupke javnih nabavki koje su provedene u 2022. godini, izvršili smo uvid u dokumentaciju koja se odnosi na realizaciju zaključenih ugovora.

Općina je sa dobavljačem „ADO-TRANS“ d.o.o. Visoko zaključila 26. 9. 2022. godine ugovor za „**Rekonstrukcija dijela lokalnog puta Polje - Volujak**“ u vrijednosti od 218.676 KM nakon provedenog otvorenog postupka.

Ugovorom je utvrđeno da se izvođač obavezuje izvesti radove na zahtjev i u dogovoru sa naručiocem i nadzornom osobom Općine, nakon potpisivanja ugovora, u roku od 60 dana. Također, utvrđeno je da se rok za završetak radova može mijenjati samo u slučaju obostranog dogovora ugovornih strana u slučaju da je nastupila „viša sila“ i to za vrijeme za koje ta okolnost traje. U slučaju neopravdanog produženja rokova naručilac zadržava pravo zaračunavanja ugovorne kazne u iznosu od 0,2% vrijednosti ugovora za svaki dan kašnjenja, s tim da cjelokupni iznos ugovorne kazne ne može biti veći od 10% ukupne ugovorene vrijednosti.

Izvođač je u više navrata nakon isteka roka za izvođenje radova zatražio prolongiranje roka, prvi zahtjev od 30. 11. 2022. godine kojim se traži prolongiranje za 10 dana zbog kako se navodi u obrazloženju rješavanja projektno-tehničke dokumentacije i kišnih padavina. Drugi zahtjev od 5. 12. 2022. godine i treći od 14. 12. 2022. godine kojim je zatraženo prolongiranje roka za deset dana, uz obrazloženje da je period od isteka roka za završetak radova do dana podnošenja zahtjeva bio period kišnih padavina, na osnovu kojeg je odobreno da se rok za izvođenje radova prolongira do 17. 1. 2023. godine.

Napominjemo da je nadzorni organ na traženje Općine dao mišljenje od 3. 12. 2022. godine vezano za realizaciju ugovora, u kojem se navodi da je izvođač bez zahtjeva investitoru o privremenom prekidu radova odgodio početak radova 22 dana. Početak radova je prema upisu u dnevnik započeo 18. 10. 2022. godine, nadzor na terenu je konstatovao da su započeli 17. 10. 2022. godine i odvijali se do 22. 10. 2022. godine, nakon čega je uslijedio period sa radom i povremenim prekidima. Nadzorni organ je istakao da zvaničan, privremeni prekid radova sa valjanim razlogom je trebao biti pismeno zatražen od investitora, i da taj zahtjev mora biti dokumentovan i obrazložen, kako bi bio odobren, jer se samo na taj način može odobriti privremeni prekid radova i izvršiti produžetak roka za realizaciju ugovora.

Izvođač radova ispostavio je prvu privremenu situaciju od 30. 1. 2023. godine u iznosu od 190.909 KM. Okončana situacija koja predstavlja konačan obračun svih ukupno izvedenih radova nije ispostavljena. Naime, na prijedlog nadzornog organa sačinjen je Sporazumni raskid ugovora sa izvođačem od 3. 3. 2023. godine. Razlog raskida je nemogućnost izvršenja ugovora, jer na trasi puta postoji problematičan dio u pogledu odvodnje oborinskih voda, koji nije obuhvaćen ugovorom, a podrazumijeva rješavanje imovinsko-pravnih odnosa.

Prilikom planiranja i pokretanja postupka nabavke za rekonstrukciju dijela lokalnog puta Polje – Volujak“ Općina nije ispunila potrebne predušlove za otpočinjanje postupka. Radovi su obustavljeni dijelom zbog rješavanja projektno-tehničke dokumentacije, ali i kišnih padavina. Nije se vodilo računa o građevinskoj sezoni izvođenja radova, jer je ugovor sa izvođačem zaključen u septembru 2022. godine, što je u konačnici imalo za posljedicu kasnije izvođenje radova u odnosu na rok utvrđen ugovorom.

Prema ugovoru koji je Općina zaključila 23. 2. 2023. godine (nakon provedene procedure javne nabavke u prethodnoj godini), sa dobavljačem „TWI“ d.o.o. Kiseljak za „**Rekonstrukciju lokalnog puta u mjestu Vrancu**“ u vrijednosti od 835.848 KM nakon provedenog otvorenog postupka, izvođač se obavezao da će izvesti radove na zahtjev i u dogovoru sa naručiocem i nadzornom osobom Općine, nakon potpisivanja ugovora, u roku od 60 dana od dana uvođenja izvođača u posao. Ugovorom je predviđeno i dostavljanje garancije za uredno izvršavanje ugovora u iznosu od 10% vrijednosti ugovora sa PDV-om. Izvođač je uveden u posao 21. 3. 2023. godine, a zapisnik o primopredaji i konačnom obračunu radova je sačinjen 26. 10. 2023. godine, nakon isteka roka od pet mjeseci. **Nije prezentiran zahtjev izvođača kojim se traži prolongiranje roka sa obrazloženjem, niti da je nadzorni organ odobrio navedeno. Općina u svojstvu investitora nije aktivirala garanciju za uredno izvršavanje ugovora, u skladu s odredbama zaključenog ugovora.**

Prema ugovoru koji je Općina zaključila 1. 2. 2023. godine sa dobavljačem „Milićević gradnja“ d.o.o. Kreševo za „**Rekonstrukciju kanalizacijske mreže u naseljenom mjestu Vrancu**“ u vrijednosti od 383.058 KM nakon provedenog otvorenog postupka, izvođač se obavezao da će izvesti radove na zahtjev i u dogovoru sa naručiocem i nadzornom osobom Općine, nakon potpisivanja ugovora, u roku od šest mjeseci računajući od dana potpisivanja ugovora. Ugovorom je predviđeno i dostavljanje garancije za uredno izvršavanje ugovora u iznosu od 10% vrijednosti ugovora sa PDV-om.

Nakon što je potpisan ugovor, Služba za civilnu zaštitu, urbanizam, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina se 3. 2. 2023. godine obratila načelniku sa prijedlogom da se odloži uvođenje izvođača u posao do potpisivanja ugovora za projekat rekonstrukcije lokalnog puta u mjestu Vrancu, jer radovi na projektima bitno utječu jedan na drugi.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, izvođač je uveden u radove 21. 3. 2023. godine, po isteku mjesec i po dana nakon potpisivanja ugovora, a radovi su okončani 4. 9. 2023. godine, po isteku roka od šest mjeseci, što nije u skladu s odredbama zaključenog ugovora. Radovi su izvedeni u vrijednosti od 382.969 KM, a Zapisnik o primopredaji i konačnom obračunu radova je sačinjen 12. 12. 2023. godine, čime nije postupljeno u skladu s odredbama zaključenog ugovora u dijelu koji se odnosi na rokove izvođenja radova.

Prema ugovoru koji je Općina zaključila 6. 10. 2022. godine sa dobavljačem „Miličević gradnja“ d.o.o. Kreševo za „**Izgradnju poduzetničkog inkubatora u poduzetničkoj zoni Resnik – I faza**“ u vrijednosti od 303.992 KM nakon provedenog otvorenog postupka, izvođač se obavezao da će izvesti radove na zahtjev i u dogovoru sa naručiocem i nadzornom osobom Općine, nakon potpisivanja ugovora, u roku šest mjeseci računajući od dana uvođenja izvođača u posao. Rok za uvođenje izvođača u posao utvrđen je tri dana nakon potpisivanja ugovora. Ugovorom je predviđeno i dostavljanje garancije za uredno izvršavanje ugovora u iznosu od 10% vrijednosti ugovora sa PDV-om.

Izvođač je uveden u posao 18. 10. 2022. godine. Nakon isteka roka za izvođenje radova, 9. 4. 2023. godine, izvođač radova zatražio je prolongiranje roka za završetak radova od 30 radnih dana, uz obrazloženje da radovi kasne zbog čestih loših vremenskih uslova i neprilagođenosti projekta sa stanjem na terenu. Općina je odobrila prolongiranje roka do 24. 5. 2023. godine.

Radovi su okončani 6. 6. 2023. godine, i sačinjen je Zapisnik o primopredaji i konačnom obračunu radova od 18. 7. 2023. godine.

Prilikom planiranja i pokretanja postupka nabavke izgradnje poduzetničkog inkubatora Općina nije vodila računa o građevinskoj sezoni izvođenja radova, s obzirom na to da je ugovor sa izvođačem zaključen u oktobru 2022. godine, što je u konačnici zbog kišnih padavina imalo za posljedicu kasnije izvođenje radova u odnosu na rok utvrđen ugovorom.

Općina poslove platnog prometa obavlja putem depozitnog i glavnog transakcijskog računa otvorenih kod Addiko bank d.d. Sarajevo, za depozitni račun zaključen je ugovor 2001. godine, a za glavni transakcijski račun 2016. godine. Za preostale račune ugovori datiraju iz perioda od 2003. godine do 2021. godine.

Za ove račune Općina nije provela postupak javne nabavke za usluge obavljanja platnog prometa u skladu s odredbama Zakona o trezoru u FBiH i Zakona o javnim nabavkama.

Internim aktom nije uređeno radno mjesto službenika za javne nabavke niti je za usluge obavljanja platnog prometa proveden postupak javne nabavke.

Prilikom planiranja i pokretanja postupka nabavke za rekonstrukciju dijela lokalnog puta Polje – Volujak“ Općina nije ispunila potrebne predušlove za otpočinjanje postupka budući da su radovi obustavljeni dijelom zbog rješavanja projektno-tehničke dokumentacije, ali i kišnih padavina. U ovom postupku, kao i u postupku izgradnje poduzetničkog inkubatora, nije se vodilo računa o građevinskoj sezoni izvođenja radova, s obzirom na to da su ugovori sa izvođačima zaključeni krajem 2022. godine, što je u konačnici zbog kišnih padavina imalo za posljedicu kasnije izvođenje radova u odnosu na rokove utvrđene ugovorima. Za slučaj nabavke rekonstrukcije lokalnog puta u mjestu Vrancu u vrijednosti 835.848 KM nije prezentiran zahtjev izvođača za prolongiranje roka, nadzorni organ isto nije odobrio, a Općina u svojstvu investitora nije koristila zaštitne klauzule iz ugovora.

Zbog svega prethodno navedenog, ne možemo potvrditi da su javne nabavke provedene s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava, u skladu s članom 3. Zakona o javnim nabavkama.

Preporuke:

- *internim aktom urediti radno mjesto službenika za javne nabavke a za usluge obavljanja platnog prometa za potrebe Općine provoditi proceduru javne nabavke, u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama;*
- *prilikom planiranja i pokretanja javnih nabavki osigurati ispunjenost predušlova za izvođenje radova, voditi računa o građevinskoj sezoni, a u slučaju neopravdanog prolongiranja rokova izvođenja, aktivirati zaštitne klauzule ugovora, kako bi se osiguralo efikasno korištenje javnih sredstava u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.*

9. SUDSKI SPOROVI

Prema prezentiranom pregledu, sudski postupci koje Općina vodi protiv trećih lica u iznosu od 556.149 KM odnose se na naknadu materijalne štete u vidu isplaćene bruto plaće i drugih primanja bivšoj zaposlenici (regres, jednokratne pomoći, praznici, službena putovanja i dr.) u periodu od 1. 12. 1995. – 24. 3. 2021. godine. Presudom Općinskog suda u Kiseljaku od 28.3. 2022. godine istoj je izrečena uvjetna osuda, a rješenjem od 20. 11. 2023. godine van ročišta privremena mjera osiguranja, te je navedenoj u svojstvu protivnika osiguranja zabranjeno otuđenje, opterećenje i raspolaganje suvlasničkim udjelom na nekretnini ukupne površine 561 m².

Napominjemo da Općina nema pravobranilaštvo, što je obrazloženo u tački 4. Izvještaja.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu Općina je 21. 6. 2024. godine dostavila komentar, sa dodatnom dokumentacijom.

U komentaru su data obrazloženja na nalaze u vezi sa: donošenjem Trogodišnjeg plana 2023-2025, obračunom i isplatom naknade za vjerske praznike, ugovorima o djelu, tekućim transferima, dugoročnim plasmanima i javnim nabavkama.

Uvaženo je i inkorporirano u konačan Izvještaj obrazloženje koje se odnosi na javnu nabavku rekonstrukcije dijela lokalnog puta Polje – Volujak, jer je prezentirana dodatna dokumentacija kojom se obrazlaže prekid radova. Za dugoročni plasman dat JKP-u „Kostajnica“ d.o.o. Kreševo prezentirani su ugovor i aneks ugovora od 29. 12. 2023. godine, kojim se utvrđuje dinamika povrata sredstava, što je inkorporirano u Izvještaj.

Prihvatili smo i inkorporirali komentar koji se odnosi na Trogodišnji plan rada, s obzirom na to da je dostavljen.

Djelimično smo prihvatili komentare koji se odnose na izvještavanje o namjenskom utrošku transfera, s obzirom na to da su naknadno dostavljeni za pojedine korisnike.

Ostali komentari nisu prihvaćeni jer nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju, za šta dajemo sljedeća pojašnjenja:

- u vezi s nalazom da tokom revizije nisu prezentirani izvještaji ili drugi dokazi o izvršenom poslu na osnovu zaključenih ugovora o djelu, u komentaru je navedeno da se u prilogu dostavljaju izvještaji za svaki zaključen ugovor. Međutim, oni nisu dostavljeni uz komentare, zbog čega nije izvršena izmjena nalaza datog u Nacrtu izvještaja;
- za naknade za vjerske praznike navedeno je da su isplaćene vodeći se tumačenjima stručnih časopisa i na osnovu odluke načelnika, iako nisu regulisane internim aktom. Međutim, pravo na ovu naknadu nije utvrđeno ni Odlukom o plaćama i naknadama u organima vlasti jedinstvenog općinskog organa uprave Općine koju je donijelo Vijeće, niti Pravilnikom o plaćama i naknadama u organima vlasti Jedinstvenog općinskog organa uprave Općine.

Reviziju Općine Kreševo obavio je revizorski tim u sastavu: Seida Isaković – voditeljica tima, i Amra Pjanić-Šašinović – članica tima.

Voditeljica tima

Seida Isaković, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom

Mia Buljubašić, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju institucija kantona,
gradova i općina

Amela Mulahalilović, s. r.

V. PRILOZI

- 1. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

BOSNA I HERCEGOVINA						OBRAZAC GIB	
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE							
			Identifikacijski broj: 4236068790008			šifra po kvalifikacionoj djelatnosti: 84.11	
						Organizacijski broj: _____	
Nadležno ministarstvo: MINISTARSTVO FINACIJA SBK/KSB			Operativni broj: _____			Fukcionalni kod: _____	
Potrošačka jedinica-glava: OPĆINA KREŠEVO							
Sjedište potrošačke jedinice: KREŠEVO						Fond: _____	
						Pojedinačni obrasci: X	
						Konsolidovani obrasci: _____	

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU PRORAČUNA
Period izvještavanja : od 01.01. do 31.12.2023.

R.b.	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procenat 4/3 x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
	1	2		3	4	5	6	7
1		PRIHODI (2+17+36)	200	5.621.665	5.570.042	3.786.737	-51.623	99,1%
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3+7+9+11+13+14+15+16)	201	2.008.805	2.000.767	1.961.213	-8.038	99,6%
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća (4+5+6)	202	1.015	1.015	0	0	
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	203	1.015	1.015	0	0	
5	711200	Porezi na dobit preduzeća	204	0	0	0	0	
6	711900	Porez na dobit banaka i dr.fin.organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	205	0	0	0	0	
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7=8)	206	0	0	0	0	

8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207	0	0	0	0	
9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (13=14)	208	190	190	19	0	
10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)	209	190	190	19	0	
11	714000	Porez na imovinu (15=16)	210	590.000	581.553	670.967	-8.447	98,6%
12	714100	Porez na imovinu	211	590.000	581.553	670.967	-8.447	98,6%
13	715000	Domaći porezi na dobra i usluge	212	390	390	69	0	
14	716000	Porezi na dohodak	213	687.200	678.581	517.075	-8.619	98,7%
15	717000	Prihodi od indirektnih poreza	214	730.000	739.028	773.066	9.028	101,2%
16	719000	Ostali porezi	215	10	10	17	0	100,0%
17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18+26+34+35)	216	1.113.820	1.067.751	997.228	-46.069	95,9%
18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika (19+.....+25)	217	277.283	275.405	220.330	-1.878	99,3%
19	721100	Prihodi od nefin.javnih preduzeća i fin. Institucija	218	277.000	275.122	220.130	-1.878	99,3%
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219	283	283	200	0	100,0%
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220	0	0	0	0	
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221	0	0	0	0	
23	721500	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222	0	0	0	0	
24	721600	Prihodi od privatizacije	223	0	0	0	0	
25	721700	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	224	0	0	0	0	
26	722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga (27+.....33)	225	836.537	792.346	776.898	-44.191	94,7%
27	722100	Administrativne takse	226	26.570	23.599	29.014	-2.971	88,8%
28	722200	Sudske takse	227	0	0	0	0	
29	722300	Komunalne naknade i takse	228	292.850	292.843	336.949	-7	100,0%
30	722400	Ostale budžetske naknade i takse	229	362.760	358.311	259.157	-4.449	98,8%
31	722500	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim	230	153.217	116.452	151.381	-36.765	76,0%
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	231	0	0	0	0	
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232	1.140	1.141	397	1	100,1%
34	723000	Novčane kazne	233	0	0	0	0	
35	777000	Drugi tekući prihodi	234	0	0	0	0	
36		PRIMLJENI TRANSFERI (Transferi i donacije) (37+38+39+40+41+42)	235	2.499.040	2.501.524	828.296	2.484	100,1%
37	731100	Primljeni tekući transferi od inostranih Vlada i međunarodnih organizacija	236	5.870	5.867	0	-3	
38	732100	Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti	237	476.965	488.462	209.437	11.497	102,4%
39	741100	Primljeni kapitalni transferi od inostranih Vlada	238	204.230	204.176	97.352	-54	100,0%
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239	581.145	572.188	495.597	-8.957	98,5%

41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240		0	0	0	
42	733100	Donacije	241	1.230.830	1.230.831	25.910	1	100,0%
43		RASHODI (44+47+48+58+67+75+80)	242	2.613.492	2.566.625	2.353.626	-46.867	98,2%
44	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (45+46)	243	870.624	870.052	711.141	-572	99,9%
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244	732.505	722.463	620.679	-10.042	98,6%
46	611200	Naknade troškova zaposlenih	245	138.119	147.589	90.462	9.470	106,9%
47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	79.200	79.315	70.077	115	100,1%
48	613000	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (49+.....+57)	247	949.211	932.401	950.285	-16.810	98,2%
49	613100	Putni troškovi	248	3.400	2.694	5.707	-706	79,2%
50	613200	Izdaci za energiju	249	152.370	152.103	140.047	-267	99,8%
51	613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250	39.312	39.040	42.925	-272	99,3%
52	613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	251	18.758	18.213	20.293	-545	97,1%
53	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	252	24.500	24.257	29.263	-243	99,0%
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	1.200	1.200	0	0	100,0%
55	613700	Izdaci za tekuće održavanje	254	333.078	327.298	214.918	-5.780	98,3%
56	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	5.555	5.160	12.355	-395	92,9%
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256	371.038	362.436	484.777	-8.602	97,7%
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (59+.....+66)	257	700.531	680.931	600.604	-19.600	97,2%
59	614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	258	83.600	70.700	94.687	-12.900	84,6%
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259	330.191	337.391	182.398	7.200	102,2%
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260	253.545	239.645	287.456	-13.900	94,5%
62	614400	Subvencije javnim preduzećima	261	21.422	21.422	18.630	0	100,0%
63	614500	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	262	0	0	0	0	
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263	0	0	0	0	
65	614700	Tekući transferi u inostranstvo	264	0	0	0	0	
66	614800	Drugi tekući rashodi	265	11.773	11.773	17.433	0	100,0%
67	615000	Kapitalni transferi (68+.....+74)	266	0	0	17.020	0	
68	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	267	0	0	0	0	
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268	0	0	0	0	
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269	0	0	0	0	
71	615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	270	0	0	17.020	0	
72	615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	271	0	0	0	0	
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272	0	0	0	0	
74	615700	Kapitalni transferi u inostranstvo	273	0	0	0	0	

75	616000	Izdaci za kamate (76+.....+79)	274	3.926	3.926	4.499	0	100,0%
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275	0	0	0	0	
77	616200	Izdaci za inostrane kamate	276	3.926	3.926	4.383	0	100,0%
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277	0	0	116	0	
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	278	0	0	0	0	
80	600000	Tekuća budžetska rezerva	279	10.000				
81		TEKUĆI SUFCIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 minus 43)	280	3.008.173	3.003.417	1.433.111	-4.756	99,8%
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281	0	0	0	0	
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84+85+86)	282	11.420	11.422	5.589	2	100,0%
84	811100	Primici od prodaje stalnih sredstava	283	11.420	11.422	5.589	2	100,0%
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	284	0	0	0	0	
86	811900	Ostali kapitalni primici	285	0	0	0	0	
87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA (88+.....+93)	286	2.528.029	2.403.226	957.967	-124.803	95,1%
88	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287	43.393	26.852	79.574	-16.541	
89	821200	Nabavka građevina	288	21.980	36.491	35.498	14.511	166,0%
90	821300	Nabavka opreme	289	184.355	188.795	145.857	4.440	102,4%
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290	0	0	0	0	
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	291	185.798	187.252	62.738	1.454	100,8%
93	821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	292	2.092.503	1.963.836	634.300	-128.667	93,9%
94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (87 minus 83)	293	2.516.609	2.391.804	952.378	-124.805	95,0%
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFCIT (81 minus 94)	294	491.564	611.613	480.733	120.049	124,4%
96		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	295	0	0	0	0	
97		PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE (98+.....+104)	296	0	0	0	0	
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	297	0	0	0	0	
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298	0	0	0	0	
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	299	0	0	0	0	
101	813400	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	300	0	0	0	0	
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i zajedničkim ulaganjima	301	0	0	0	0	
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302	0	0	0	0	
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	303	0	0	0	0	

105	822000	IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU (106+.....+112)	304	19.501	19.501	0	0	
106	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	305	0	0	0	0	
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i	306	0	0	0	0	
108	822300	Pozajmljivanje javnim preduzećima	307	19.501	19.501	0	0	
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	308	0	0	0	0	
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309	0	0	0	0	
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310	0	0	0	0	
112	822700	Pozajmljivanje u inostranstvo	311	0	0	0	0	
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (97 minus 105)	312	-19.501	-19.501	0	0	
114		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	313	0	0	0	0	
115		PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116+120)	314	0	0	0	0	
116	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja (117+118+119)	315	0	0	0	0	
117	814100	Zajmovi primljeni kroz državu	316	0	0	0	0	
118	814200	Primici od inostranog zaduživanja	317	0	0	0	0	
119	814300	Primici od domaćeg zaduživanja	318	0	0	0	0	
120	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja (121+122+123)	319	0	0	0	0	
121	815100	Zajmovi primljeni kroz državu	320	0	0	0	0	
122	815200	Primici od inostranog zaduživanja	321	0	0	0	0	
123	815300	Primici od domaćeg zaduživanja	322	0	0	0	0	
124	823000	IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (125+.....+130)	323	41.063	41.063	52.532	0	100,0%
125	823100	Otplate dugova primljenih kroz državu	324	0	0	0	0	
126	823200	Vanjske otplate	325	0	0	0	0	
127	823300	Otplate domaćeg pozajmljivanja	326	41.063	41.063	52.532	0	100,0%
128	823400	Otplata unutrašnjeg duga	327	0	0	0	0	
129	823500	Otplata duga po izdanim garancijama	328	0	0	0	0	
130	823600	Otkup duga	329	0	0	0	0	
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA (115 minus 124)	330	-41.063	-41.063	-52.532	0	100,0%
132		UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (95+113+131)	331	431.000	551.049	428.201	120.049	127,9%

133		SINTETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134+143+149+156+166+173+180+187+194+203)	332	5.202.085	5.030.415	3.364.125	-171.670	96,7%
134	01	Opšte javne usluge (135+.....+142)	333	1.936.974	1.805.448	1.652.519	-131.526	93,2%
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334	1.936.974	1.805.448	1.652.519	-131.526	93,2%
136	012	Strana ekonomska pomoć	335	0	0	0	0	
137	013	Opće usluge	336	0	0	0	0	
138	014	Osnovno istraživanje	337	0	0	0	0	
139	015	liR Opće javne usluge	338	0	0	0	0	
140	016	Opće javne usluge n. k.	339	0	0	0	0	
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340	0	0	0	0	
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih nivoa vlasti	341	0	0	0	0	
143	02	Obrana(144+.....+148)	342	25.000	24.229	40.084	-771	
144	021	Vojna odbrana	343	0	0	0	0	
145	022	Civilna odbrana	344	25.000	24.229	40.084	-771	
146	023	Inostrana vojna pomoć	345	0	0	0	0	
147	024	liR Odbrana	346	0	0	0	0	
148	025	Obrana n. k.	347	0	0	0	0	
149	03	Javni red i sigurnost (150+.....+155)	348	14.400	15.690	15.200	1.290	109,0%
150	031	Policijske usluge	349	0	0	0	0	
151	032	Usluge protivpožarne zaštite	350	14.400	15.690	15.200	1.290	109,0%
152	033	Sudovi	351	0	0	0	0	
153	034	Zatvori	352	0	0	0	0	
154	035	liR Javni red i sigurnost	353	0	0	0	0	
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354	0	0	0	0	
156	04	Ekonomski poslovi (157+.....+165)	355	271.192	264.266	245.367	-6.926	97,4%
157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356	0	0	0	0	
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357	78.522	72.602	64.150	-5.920	
159	043	Gorivo i energija	358	172.070	171.560	164.511	-510	99,7%
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359	0	0	0	0	
161	045	Transport	360	0	0	0	0	
162	046	Komunikacije	361	20.600	20.104	16.706	-496	97,6%
163	047	Ostale industrije	362	0	0	0	0	
164	048	liR Ekonomski poslovi	363	0	0	0	0	
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364	0	0	0	0	

166	05	Zaštita životne sredine (167+.....+172)	365	93.955	93.954	0	-1	
167	051	Upravljanje otpadom	366	93.955	93.954	0	-1	
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367	0	0	0	0	
169	053	Smanjenje zagađenosti	368	0	0	0	0	
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369	0	0	0	0	
171	055	liR Zaštita životne sredine	370	0	0	0	0	
172	056	Zaštita životne sredine n. k.	371	0	0	0	0	
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (174+.....+179)	372	2.208.436	2.182.762	911.463	-25.674	98,8%
174	061	Stambeni razvoj	373	0	0	0	0	
175	062	Razvoj zajednice	374	2.152.481	2.132.637	860.447	-19.844	99,1%
176	063	Vodosnabdijevanje	375	15.955	5.955	11.814	-10.000	
177	064	Ulična rasvjeta	376	40.000	44.170	39.202	4.170	110,4%
178	065	liR Stambeni i zajednički poslovi	377	0	0	0	0	
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378	0	0	0	0	
180	07	Zdravstvo (181+.....+186)	379	87.275	87.054	20.960	-221	99,7%
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380	0	0	0	0	
182	072	Vanbolničke usluge	381	0	0	0	0	
183	073	Bolničke usluge	382	0	0	0	0	
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383	1.300	1.080	960	-220	83,1%
185	075	liR Zdravstvo	384	0	0	0	0	
186	076	Zdravstvo n. k.	385	85.975	85.974	20.000	-1	
187	08	Rekreacija, kultura i religija (188+.....+193)	386	105.600	87.698	102.584	-17.902	83,0%
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387	47.000	46.000	46.937	-1.000	97,9%
189	082	Usluge kulture	388	30.000	18.100	32.200	-11.900	60,3%
190	083	Usluge emitiranja i izdavaštva	389	3.750	748	3.847	-3.002	19,9%
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390	24.850	22.850	19.600	-2.000	92,0%
192	085	liR Rekreacija, kultura i religija	391	0	0	0	0	
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392	0	0	0	0	
194	09	Obrazovanje (195+.....+202)	393	174.362	185.322	219.550	10.960	106,3%
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394	144.262	144.260	165.306	-2	100,0%
196	092	Srednje obrazovanje	395	0	11.000	0	11.000	
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396	0	0	0	0	
198	094	Visoko obrazovanje	397	20.000	20.000	26.000	0	100,0%
199	095	Obrazovanje koje nije definirano nivoom	398	0	0	0	0	
200	096	Pomoćne usluge obrazovanju	399	10.100	10.062	28.244	-38	99,6%
201	097	liR Obrazovanje	400	0	0	0	0	
202	098	Obrazovanje n. k.	401	0	0	0	0	

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOŠNE I HERCEGOVINE

Ministarstvo financija SBK/KSB
Nadležno ministarstvo

OPCINA KREŠEVO
Potrošačka jedinica - glava

Kreševo
Sjedište potrošačke jedinice

Obrazac BS

4236068790008

Identifikacioni broj

84.11

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

0

Organizacioni broj

0

Operativni broj

0

Funkcionalni kod

0

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

21-02-2024
FINANSIJSKO/FINANCIJSKO
INFORMATIKSKA AGENCIJA
POSREDOVANJE U PROMETU NEKRETNIM
KREŠEVO TRAVNIK
KREŠEVA KISELJAK

BILANS STANJA
na dan 31.12.2023. godine

- u KM -

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	1	2	3	4	5	6
1		I AKTIVA				
2	100000+ 200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	2.262.045	2.850.515	79,36
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	2.171.576	2.717.988	79,90
4	120000	Vrijednosni papiri	003	0	0	
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	69.754	118.427	58,90
6	140000	Kratkoročni plasmani	005	0	0	
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006	0	0	
8	210000	Zalihe materijala i robe	007	0	0	
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008	0	0	
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009	20.715	14.100	146,91
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	11.728.640	11.999.312	97,74
12	011000	Stalna sredstva	011	14.381.125	14.304.966	100,53
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	2.750.101	2.383.769	115,37
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	11.631.024	11.921.197	97,57
15	020000	Dugoročni plasmani	014	97.616	78.115	124,96
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015	0	0	
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016	97.616	78.115	124,96
18	031000	Vrijednosni papiri	017	0	0	
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018	0	0	
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019	0	0	
21	09	Dugoročna razgraničenja	020	0	0	
22		UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41	021	13.990.685	14.849.827	94,21

Kontrolni broj: 10726382758786

str. 1 od 2

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
	1	2	3	4	5	6
23		II PASIVA				
24	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	022	1.271.174	2.410.693	52,73
25	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	87.642	102.131	85,81
26	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024	0	0	
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025	0	0	
28	340000	Obaveze prema zaposlenicima	026	93.387	63.557	146,93
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027	0	0	
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	1.090.145	2.245.005	48,56
31	400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	029	520.689	591.188	88,08
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030	478.607	537.157	89,10
33	420000	Ostale dugoročne obaveze	031	42.082	54.031	77,88
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032	0	0	
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	12.198.822	11.847.946	102,96
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	11.110.335	11.330.009	98,06
37	520000	Ostali izvori sredstava	035	97.616	78.115	124,96
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036	0	0	
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037	990.871	439.822	225,29
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	038	0	0	
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	13.990.685	14.849.827	94,21

Kreševo, 16.02.2024.
Mjesto i datum

TVRTKOVIĆ (ANTO) ANKICA
Certifikovani računovođa
Ankica Tvrtković
CR-6670/5
Broj dozvole
CERTIFICIRANI RAČUNOVODJA
Ankica Tvrtković
broj CR:6670/5 030/806-619
Kontakt

Renato Pejak
Rukovodilac

Kontrolni broj: 10726382758786

str. 2 od 2

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Ministarstvo financija SBK/KSB
Nadležno ministarstvo

OPCINA KREŠEVO
Potrošačka jedinica - glava

Kreševo
Sjedište potrošačke jedinice

4236068790008

Identifikacioni broj

84.11

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

0

Organizacioni broj

0

Operativni broj

0

Funkcionalni kod

0

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

FINANSIJSKO-KONTROLNOLSKO
INFORMACIJSKA AGENCIJA
POSREDOVAČKA JEDINICA TRAVNIK
ISPOSTAVA KISELJAK

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Period izvještavanja od 1.1.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Broj konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos
1	2	3	4	
		I NOVČANI PRIMICI		
1		Prihodi (od 2 do 6)	450	5.612.101
2	710000	Prihodi od poreza	451	2.002.139
3	720000	Neporezni prihodi	452	1.108.437
4	730000	Tekući transferi (transferi i donacije)	453	1.725.161
5	740000	Kapitalni transferi	454	776.364
6	770000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	455	0
7		Kapitalni primici i transferi (redni broj 8)	456	11.422
8	811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	457	11.422
9		Finansiranje (10+11+12)	458	0
10	813000	Primici od finansijske imovine	459	0
11	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	460	0
12	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja	461	0
13		UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1+7+9)	462	5.623.523
		II NOVČANE ISPLATE		
15		Rashodi (od 16 do 21)	463	3.706.144
16	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	464	841.472
17	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	465	78.065
18	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	466	2.107.172
19	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	467	675.509
20	615000	Kapitalni transferi	468	0
21	616000	Izdaci za kamate	469	3.926
22		Kapitalni izdaci (redni broj 23)	470	2.403.227
23	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	471	2.403.227
24		Finansiranje (25+26)	472	60.564
25	822000	Izdaci za finansijsku imovinu	473	19.501
26	823000	Izdaci za otplate dugova	474	41.063
27		UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15+22+24)	475	6.169.935
28		NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13 minus 27) ili (27 minus 13)	476	-546.412
29		SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	477	2.717.988
30		SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28+29)	478	2.171.576

Kreševo, 16.02.2024.
Mjesto i datum

TVRTKOVIĆ (ANTO) ANKICA
Certifikovani računovoda

Anto Tvrković

CR-6670/5

Broj licence

CERTIFICIRANI RAČUNOVODJA
Ankica Tvrković
broj CR:6670/5

030/806-619

Kontakt

Renato Pejak
Rukovodilac

M.P.

Kontrolni broj: 159228980306

str. 1 od 1

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SREDIŠNJA BOSNA / SREDNJOBOSANSKI KANTON
OPĆINA KREŠEVO
OPĆINSKI NAČLENIK

Broj: 02-11-1380/24-2

Datum, 21.06.2024.god.

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom **Općine Kreševo** za 2023. godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivni prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima **Općine Kreševo**, u svim značajnim aspektima usklađene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvređivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Fra Grge Martića 49, 71 260 Kreševo
Web: www.kresevo.ba
E-mail: opcina@kresevo.ba

Tel: **387 (30) 80 66 02 - Centrala
**387 (30) 80 66 22
Fax: **387 (30) 80 66 67

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv **Općine Kreševo** i koje je pokrenula **Općina Kreševo** i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u **Općini Kreševo** za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
 - rukovodstvo;
 - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
 - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

Općinski načelnik
Renato Pejak

